

СЫН-ПІКІР

Дипломдық жоба

(жұмыс түрінің атауы))

Курманова Ариназ Аяновна

(білім алушының аты-жөні)

5B075200 Инженерлік жүйелер және желілер

(мамандық атауы және шифр)

Тақырыбы: Жаркент қаласындағы орталықтандырылған жылумен қамту

желілерін қайта құру

Орындалды:

а) сызба материалдары 5 бет

б) түсініктемелік жазба 38 бет

ЖҰМЫС ҮШІН ЕСКЕРТПЕЛЕР

Дипломдық жоба тапсырмаға сай орындалған. Жобаға төмендегідей ескертулер жасалды:

-сyzба материалын ретке келтіру;

-орфографиялық қателіктер байқалды.

Қалаға байланысты жылу, су ағындары және жылу жіберуді реттеу есептері дұрыс шығарылған. Сонымен катар жылу желілерінің гидравликалық есептері есептелген. Сызба материалдары да дұрыс сыйылған.

Жұмысты бағалау

Дипломдық жобаны орындау кезінде Курманова Ариназ AutoCad, Excel, Word программаларын қолданған. Жоба жақсы бағаланды, студент Курманова Ариназ 5B075200 “Инженерлік жүйелер және желілер” мамандығы бойынша техника және технология бакалавры дәрежесіне лайықты (90%)

Сын-пікір беруші

7.9.2014, 090 ОКТЯБРЬ

Сабиташевая Р. А.
(коғы)

«12» 05

(аты-жөні)

2014 ж.

ФЫЛЫМИ ЖЕТЕКШІНІЦ

ПІКІРІ

Дипломдық жоба

(жұмыс түрінің атапу)

Курманова Арина Аяновна

(білім алушының аты-жөні)

5B075200-Инженерлік жүйелер және желілер

(мамандық атапу және шифр)

Тақырып:

Жаркент қаласындағы орталықтандырылған жылумен қамту
желілерін қайта құру

Дипломдық жоба бекітілген бұйрыққа сәйкес және тапсырма бойынша орындалған. Жаркент қаласында жылумен қамту таңдалды. Жоба барысында келесі есептеулер реті орындалды: жылу жүктемелері, жылу жүктемелеріне байланысты су шығындары, гидравликалық есептеулер. Сонымен қатар, алдын ала жылу оқшауланған ППУ ПЭ болат құбырлар таңдалған. Бастапқы жобаға қарағанда есептелінген жобада орфографиялық қателіктер байқалған.

Жоба барысында студент Курманова Арина жылумен қамту бойынша алған теориялық білімін қолданып, мәселелердің шешімін таба алғанын көрсетті. Және дипломдық жобаны толық орындағанын, сонымен қоса компьютерлік программаларды (Excel, Word, Autocad) жақсы меңгергендігін көрсете алды.

Студент Курманова Арина барлық тапсырмаларды сәтті орындағы. Жылумен қамту бойынша өз бетінше ізденип, теориялық материалдармен жұмыс жасай алу дағдыларын жоғары деңгейде көрсетті. Дипломдық жоба “жақсы” (80 б) бағаға лайық.

Фылыми жетекші

техн.ғылд-ры., зерт., проф.

Мырзахметов М.М.

(қолы)

« 11 » 05 2022 ж.

Протокол

о проверке на наличие неавторизованных заимствований (плагиата)

Автор: Курманова Арина З

Соавтор (если имеется):

Тип работы: Дипломная работа

Название работы: Жаркент қаласындағы орталықтандырылған жылумен қамту желілерін қайта құру.docx

Научный руководитель: Менлибай Мырзахметов

Коэффициент Подобия 1: 0

Коэффициент Подобия 2: 0

Микропробелы: 57

Знаки из здругих алфавитов: 52

Интервалы: 54

Белые Знаки: 0

После проверки Отчета Подобия было сделано следующее заключение:

- Заемствования, выявленные в работе, является законным и не является плагиатом. Уровень подобия не превышает допустимого предела. Таким образом работа независима и принимается.
- Заемствование не является плагиатом, но превышено пороговое значение уровня подобия. Таким образом работа возвращается на доработку.
- Выявлены заимствования и плагиат или преднамеренные текстовые искажения (манипуляции), как предполагаемые попытки укрытия плагиата, которые делают работу противоречащей требованиям приложения 5 приказа 595 МОН РК, закону об авторских и смежных правах РК, а также кодексу этики и процедурам. Таким образом работа не принимается.
- Обоснование:

Дата 17.05.2022

проверяющий эксперт

**Университеттің жүйе администраторы мен Академиялық мәселелер департаменті
директорының ұқсастық есебіне талдау хаттамасы**

Жүйе администраторы мен Академиялық мәселелер департаментінің директоры көрсетілген енбекке қатысты дайындалған Плагиаттың алдын алу және анықтау жүйесінің толық ұқсастық есебімен танысқанын мәлімдейді:

Автор: Курманова Арина

Такырыбы: Жаркент қаласындағы орталықтандырылған жылумен қамту желілерін қайта құры.docx

Жетекшісі: Менлибай Мырзахметов

1-ұқсастық коэффициенті (30): 0

2-ұқсастық коэффициенті (5): 0

Дәйексөз (35): 0

Әріптерді аудиостыру: 52

Аралықтар: 54

Шагын кеңістіктер: 57

Ақ белгілер: 0

Ұқсастық есебін талдай отырып, Жүйе администраторы мен Академиялық мәселелер департаментінің директоры келесі шешімдерді мәлімдейді :

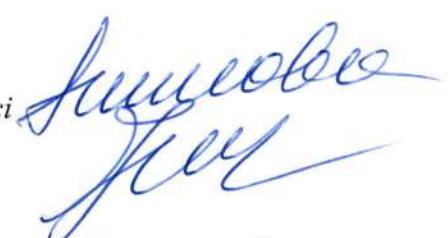
- Гылыми енбекте табылған ұқсастықтар плахиат болып есептелмейді. Осыған байланысты жұмыс өз бетінше жазылған болып санала отырып, қорғауға жіберіледі.
- Осы жұмыстағы ұқсастықтар плахиат болып есептелмейді, бірақ олардың шамадан тыс көпшілі енбектің құндылығына және автордың ғылыми жұмысты өзі жазғанына қатысты күмән тұдырады. Осыған байланысты ұқсастықтарды шектеу мақсатында жұмыс қайта өндөуге жіберілсін.
- Е ібекте анықталған ұқсастықтар жосықсыз және плахиаттың белгілері болып саналады немесе мәтіндері қасақана бұрмаланып плахиат белгілері жасырылған. Осыған байланысты жұмыс қорғауға жіберілмейді.

Меріл деме:

Kүні

17.05.2022

Кафедра менгерушісі

Протокол

о проверке на наличие неавторизованных заимствований (плагиата)

Автор: Курманова Ариназ

Соавтор (если имеется):

Тип работы: Дипломная работа

Название работы: Жаркент қаласындағы орталықтандырылған жылумен қамту желілерін қайта күрү.docx

Научный руководитель: Менлибай Мырзахметов

Коэффициент Подобия 1: 0

Коэффициент Подобия 2: 0

Микропробелы: 57

Знаки из здругих алфавитов: 52

Интервалы: 54

Белые Знаки: 0

После проверки Отчета Подобия было сделано следующее заключение:

- Заемствования, выявленные в работе, является законным и не является плагиатом. Уровень подобия не превышает допустимого предела. Таким образом работа независима и принимается.
- Заемствование не является плагиатом, но превышено пороговое значение уровня подобия. Таким образом работа возвращается на доработку.
- Выявлены заимствования и плагиат или преднамеренные текстовые искажения (манипуляции), как предполагаемые попытки укрытия плагиата, которые делают работу противоречащей требованиям приложения 5 приказа 595 МОН РК, закону об авторских и смежных правах РК, а также кодексу этики и процедурам. Таким образом работа не принимается.
- Обоснование:

Дата 17.05.2022.

Заведующий кафедрой

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ФЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ

Қ.И. Сәтбаев атындағы Қазақ ұлттық техникалық зерттеу университеті

Т.К.Бәсенов атындағы Сәулет және құрылым институты

Инженерлік жүйелер және желілер кафедрасы

Курманова Ариназ Аяновна

«Жаркент қаласындағы орталықтандырылған жылумен қамту желілерін
қайта құру»

Дипломдық жобаға
ТҮСІНІКТЕМЕЛІК ЖАЗБА

5B075200 – Инженерлік жүйелер және желілер

Алматы 2022

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ФЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ

Қ.И. Сәтбаев атындағы Қазақ ұлттық техникалық зерттеу университеті

Т.Қ.Бәсенов атындағы Сәулет және құрылым институты

Инженерлік жүйелер және желілер кафедрасы

КОРГАУҒА ЖІБЕРІЛДІ
ИЖиЖ кафедра менгерушісі
техн.ғыл.канд., кауым.проф.
Алимова К.К.
«11 » 05 2022ж.

Дипломдық жобаға
ТҮСІНІКТЕМЕЛІК ЖАЗБА

Тақырыбы: “Жаркент қаласындағы орталықтандырылған жылумен қамту
желілерін қайта құру”

Мамандығы 5B075200 – Инженерлік жүйелер және желілер

Орындаған

Курманова А.А.

Пікір беруші

Жетекші

техн.ғыл.д-ры, зерт.профессор
Мирзахметов М.М.
«11 » 05 2022ж.

Алматы 2022

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ

Қ.И. Сәтбаев атындағы Қазақ ұлттық техникалық зерттеу университеті

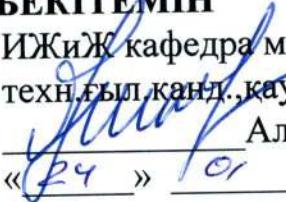
Т.Қ.Бәсенов атындағы Сәулет және құрылым институты

Инженерлік жүйелер және желілер кафедрасы

5B075200 – Инженерлік жүйелер және желілер

БЕКІТЕМІН

ИЖИЖ кафедра менгерушісі
техн.ғыл. канд., қауым. проф.

Алимова К.К.
«24 » ок 2022ж.

**Дипломдық жоба орындауға
ТАПСЫРМА**

Білім алушы Курманова Арина Аяновна

Тақырыбы : Жаркент қаласындағы орталықтандырылған жылумен қамту
желілерін қайта құру

Университет басшылығының 2021 жылғы "24" желтоқсан № 489-П/Ө
бүйройымен бекітілген

Аяқталған жұмысты тапсыру мерзімі

2022 жылғы «30» сәуір

Дипломдық жобаның бастапқы берілістері: Алматы облысы, Панфилов
ауданы, Жаркент қаласының бас жоспары, халық тығыздығы t=40 ад/га;
қаланың климатологиялық деректері t₀ = минус 18,6 град; t_{0m}=минус 1,4 град;
n₀=158 тәулік; жылу көзі AK; ашық жылумен қамту жүйесі.

Дипломдық жобада қарастырылатын мәселелер тізімі

a)Негізгі бөлім;

b)Курылым жинақтау жұмыстарының технологиясы;

c)Экономика бөлімі.

Сызба материалдар тізімі

1) Жаркент қаласы тұрғын үй кешенінің бас жобасы; 2) Жылу желілерінің есепті сұлбасы; 3) Жылу желілерінің пьезометрлік графигі; 4) Жылу желілерінің монтаждық сұлбасы; 5) Курылым бас жоспары.

Ұсынылатын негізгі әдебиет 10 атапдан

Дипломдық жобаны дайындау
Кестесі

Бөлімдер атауы, қарастырылатын мәселелер тізімі	Жетекші мен кеңесшілерге көрсету мерзімдері	Ескерту
Негізгі бөлім	03.02.2022-20.03.2022	органдамаға
Құрлыс жинақтау жұмыстарының технологиясы	23.03.2022-07.04.2022	органдамаға
Экономика бөлімі	03.04.2022-10.04.2022	органдамаға

Дипломдық жұмыс жоба бөлімдерінің кеңесшілері мен
норма бақылауышының аяқталған жобаға қойған
қолтаңбалары

Бөлімдер атауы	Кеңесшілер, аты, әкесінің аты, тегі (ғылыми дәрежесі, атағы)	Қол қойылған күн	Қолы
Құрлыс жинақтау жұмыстарының технологиясы	И.З. Кашкинбаев техн.ғыл.д-ры, профессор	10.04.22	
Экономика бөлімі	М.М.Мырзахметов техн.ғыл.д-ры, зерт.проф.	20.04.22	
Норма бақылау	А.Н.Хойшиев техн.ғыл.канд., қауым. проф.	11.05.22	

Жетекші

 Мырзахметов М.М.

Тапсырманы орындауға алған білім алушы Курманова А.А.

Күні

«24» 01 2022 ж.

АНДАТПА

Берілген дипломдық жобаның негізгі мақсаты Жаркент қаласындағы орталықтандырылған жылу желілерін қайта құру болып табылады.

Дипломдық жобаның есептеулері Қазақстан Республикасының құрылымы нормалары мен ережелеріне, климаттық көрсеткіштерге сәйкес орындалған. Жоба бойынша тұрғын үй кешенінің жылу жүктемелері, жылу желілерінің гидравликалық есебі, есепті және монтаждық сұлбасы, құрылымы жинақтау жұмыстарының сипаттамасы технико-экономикалық есептемелерге сәйкес орындалған.

Дипломдық жобаның нәтижелері бойынша заманауи сапа талаптарына сай келетін және гидравликалық режимді бұзбайтын жылумен жабдықтауды бақылау схемасы әзірленді.

АННОТАЦИЯ

Основной целью данного дипломного проекта является реконструкция сетей централизованного теплоснабжения в городе Жаркент .

Расчеты дипломного проекта выполняются в соответствии со строительными нормами и правилами Республики Казахстан, климатическими показателями. Согласно проекту выполнена тепловая нагрузка жилого комплекса, гидравлический расчет тепловых сетей, расчетно-монтажная схема, описание строительно-монтажных работ в соответствии с ТЭО.

По результатам дипломного проекта разработана схема регулирования отпуска теплоты, отвечающая современным требованиям качества, не нарушающая гидравлический режим.

ABSTRACT

The main goal of this graduation project is the creation of a reconstruction of a district heating networks in the city of Zharkent.

Calculations of the graduation project are carried out in accordance with the building codes and regulations of the Republic of Kazakhstan, climatic indicators. According to the project, the heat load of the residential complex, the hydraulic calculation of heat networks, the design and installation scheme, and the description of construction and installation works were completed in accordance with the feasibility study.

Based on the results of the diploma project, a heat supply control scheme was developed that meets modern quality requirements and does not violate the hydraulic regime.

МАЗМҰНЫ

КІРІСПЕ	7
1 Негізгі бөлім	8
1.1 Жаркент қаласының жалпы сипаттамасы	8
1.2 Жылу жүктемелерін есептеу	8
1.3 Жылдық жылу шығынын есептеу	12
1.4 Жылумен қамтуға жылу жіберуді есептеу	14
1.5 Жылу желілерінің есепті су шығындарын анықтау	17
1.6 Жылу желілерінің гидравликалық есебін шығару	19
1.7 Желілік сорғыштар тандау	21
2 Құрылымыстырылған құрылыштың технологиясы	25
2.1 Құрылымыстырылған құрылыштың объектісінің жалпы сипаттамасы	25
2.2 Құрылымыстырылған құрылыштың көлемінің тізімдемесі	25
2.3 Құрылымыстырылған құрылыштың технологиясы	27
2.4 Құрылымыстырылған құрылыштың технологиясын тандау	28
2.5 Өндірістің және құрылыштың қозғалысының күнтізбелік	30
графигі	
2.6 Еңбек қорғау және техника қауіпсіздік шаралары	31
3 Экономика бөлімі	33
3.1 Технико – экономикалық есептемелері	33
3.2 Капиталды қаржыландыру есептеулері	33
3.3 Пайдалану шығындарды есептеу жұмыстары	33
ҚОРЫТЫНДЫ	37
ПАЙДАЛАНЫЛГАН ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ	38
ҚОСЫМШАЛАР	40

KIPIСПЕ

Жылумен жабдықтау - бұл ғимараттар мен құрылыштарды жылумен қамтамасыздандыру болып келеді , және адамдарға жылулықты қамтамасыз етуге немесе технологиялық стандарттарға сәйкес келуге арналған.

Орталықтандырылған жылумен жабдықтау жүйесінде жылу көзі тұтынушылар тобына: кварталға, қалалық ауданға немесе тіпті бүкіл қалаға жылу беретін ЖЭО немесе аудандық қазандық болып табылады.

Бұл дипломдық жобада Жаркент қаласындағы орталықтандырылған жылумен қайта құру жүйесі қарастырылған. Жобаның орындалуындағы басты мақсаты – тұрғын үйлер кешендерін жылумен қамту жүйелерінің жұмыстарының тиімді орындалуын және тұрғындарға қажетті комфортты қамтамасыз ету.

Жылу көздерінен соңғы тұтынушыға дейін жылу желісінің ұзындығы 11141 метрді құрайды, ал магистральдық желінің негізгі диаметрі 450 мм-ге жетеді. Жылыту жүйесі ашық.

Жоба бойынша Жаркент қаласы ашық жылумен қамту жүйесімен жабдықталған .

Жылу құбырлары жер үстінен тартылған және каналсыз болып келеді. Жылуоткізгіштің жылу құбырлары арқылы қозғалысы кезінде жылу жоғалуын азайту үшін олардың жылу оқшаулауы қолданылады.

Аудандық қазандық арқылы орталықтандырылған жылумен жабдықтау жылуды тұтынуды құрт төмендетуге, жылулық жайлышты жақсартуға және ауаның ластануын азайтуға, күрделі пайдалану шығындарын азайтуға мүмкіндік береді.

1 Негізгі бөлім

1.1 Жаркент қаласының жалпы сипаттамасы

Жаркент қаласы Алматы облысы Панфилов ауданының орталығы болып табылады. Қала ауданы – 47,25 км², тұрғылықты адам саны 42809 (2022ж). Жаркент қаласының жалпы көлемі 47,25 шаршы километр. Жаркент қаласы – Алматы облысындағы Панфилов ауданының орталығы, Қазақстан Республикасының оңтүстік шығысында Жонғар Алатауының жазық бөлігінде орналасқан, қала арқылы республикалық маңызы бар автожол өтеді, осы жол қаланы облыс орталығы Талдықорған қаласымен, оңтүстік астана Алматы қаласымен және сыртқы әлеммен байланыстырады. Облыс орталығынан қашықтығы -290 шм, Алматыдан -345 шм және ең жақын теміржол станциясы Құндызды -20 шм, Алтынкөл- 30 шм. Кесіпорындардан құрылымы зауыты, нан, ет, тұрмыстық қажетін өтеу комбинаттары, тігін фабрикасы және де тағы басқа жұмыс істейді. Жаркент арқылы Алматы — Қорғас — Үрімші автомагистралі өтеді. Жылу желілерінің жалпы ұзындығы 177,88 км. Жоспарланған қала үшін жылу беру кезеңі үшін сыртқы ауаның климаттық параметрлері ҚР сәйкес қабылданады:

- халық тығыздығы 40 адам/га.
- ең суық бес күндік аптаның ауа температурасы $t = \text{минус } 18,6^{\circ}\text{C}$;
- жылытылатын маусымы кезіндегі сыртқы ауаның орташа температурасы $t_{\text{орт}} = \text{минус } 1,4^{\circ}\text{C}$;
- жылыту кезеңінің ұзақтығы =158 тәулік.

1.2 Жылу жүктемелерін есептеу

Жылумен қамту жүйесін жобалау және пайдалану үшін берілген қаланың тұрғын аудандары үшін жылыту, желдету және ыстық сумен қамту жүйелері халық саны мен квартал санына байланысты жиынтық көрсеткіштермен табылады.

Тұрғын үй кешенінің халық санын анықтау

$$m = F_{\text{кв}} \cdot \rho, \text{ адам}, \quad (1.1)$$

$$m = 18 \cdot 40 = 720 \text{ адам},$$

Мұндағы $F_{\text{кв}}$ – квартал ауданы, га;

ρ – халықтың тығыздығы, адам/га.

Аудан ғимараттарының салынған жалпы ауданын анықтау

$$A = m \cdot f, \text{ м}^2, \quad (1.2)$$

$$A=720 \cdot 18 = 12960 \text{ м}^2$$

мұндағы f – бір адамға аудан нормасы, $f = 18 \text{ м}^2$;

m – ауданшада тұратын адамдар саны.

Қоғамдық ғимараттардың жылтырылуына кететін максималды жылу ағыны:

$$Q_{omax} = q_0 \cdot A \cdot (1 + K_1), \text{ Вт}, \quad (1.3)$$

$$Q_{omax} = 89 \cdot 12960 \cdot (1 + 0,25) = 1,442 \text{ МВт},$$

мұндағы q_0 – тұрғын ғимараттарды жылтыруға максималды жылу ағынының жиынтық көрсеткіші, $q_0 = 89 \text{ Вт}/\text{м}^2$.

K_1 – қоғамдық ғимараттарды жылтыту үшін жылу ағымды есепке алатын коэффициент, $K_1 = 0,25$.

Қоғамдық ғимараттарды желдету үшін максималды жылу ағымы

$$Q_{vmax} = K_1 \cdot K_2 \cdot q_0 \cdot A, \text{ Вт}, \quad (1.4)$$

$$Q_{vmax} = 0,25 \cdot 0,6 \cdot 89 \cdot 12960 = 0,173 \text{ МВт},$$

мұндағы K_2 - қоғамдық ғимараттарды желдету үшін максималды жылу ағымын есепке алатын коэффициент. Жобаланған тұрғын үй кешені 1985 жылдан кейінгі құрылыс болғандықтан $K_2 = 0,6$ қабылданылады.

Тұрғын және қоғамдық ғимараттарды ыстық сумен қамтуға орташа жылу ағымы

$$Q_{hmax} = q_h \cdot m, \text{ Вт}, \quad (1.5)$$

$$Q_{hmax} = 2,4 \cdot 0,239 = 0,574 \text{ МВт},$$

мұндағы q_h – тұрғын үйлердің бір адамға қажетті ыстық су жүйесінің жылу ағынының орташа іріктелген көрсеткіші, Вт. ҚН бойынша $a = 85 \div 115 \text{ л}/\text{тәулік}$ қабылданады. Қаланың орналасуына байланысты, тұрғын үйлерде тәулікте 1 адамға берілетін ыстық су мөлшері $a = 105 \text{ л}$ болғандықтан $q_h = 376 \text{ Вт}/\text{адам}$.

Жылтырылмайтын маусымда ыстық сумен қамтуға орташа жылу ағымы

$$Q_{hm}^s = Q_{hm} \cdot \frac{60-t_c^s}{60-t_c} \cdot \beta, \text{ Вт}, \quad (1.6)$$

$$Q_{hm}^s = 0,239 \cdot \frac{60-5}{60-15} \cdot 0,8 = 0,156 \text{ МВт},$$

мұндағы 60 – ыстық судың есепті температурасы, °C;

t_c^s , t_c – жылдытылатын және жылдытылмайтын мерзімдердегі салқын су температурасы, тиісінше, 5°C және 15°C;

β – жылдытылмайтын мерзімнің жылдытылатын мерзімге қатысты ыстық су шығынын ескеретін коэффициент, $\beta = 0,8$;

Тұрғын және қоғамдық ғимараттарды ыстық сүмен қамту үшін максималды жылу ағыны

- жылдыту кезеңінде:

$$Q_{hmax} = 2.4 \cdot Q_{hm}, \text{ Вт.} \quad (1.7)$$

$$Q_{hmax} = 2.4 \cdot 0,239 = 0,574 \text{ МВт.}$$

- жылдытылмайтын кезеңде:

$$Q_{hmax}^s = 2.4 \cdot Q_{hm}^s, \text{ Вт.} \quad (1.8)$$

$$Q_{hmax}^s = 2.4 \cdot 0,363 = 0,871 \text{ МВт.}$$

Жинақтық есептік жылу ағыны

$$\sum Q' = Q'_o + Q'_v + Q_{hm}, \text{ Вт.} \quad (1.9)$$

$$\sum Q' = 1,442 + 0,173 + 0,239 = 1,854 \text{ МВт.}$$

Жоспарланған қаланың тұрғын аудандары үшін жылу ағындарын есептеу нәтижесі 1.1 кестесінде көтірілген.

1.1 Кесте – Жылу ағындары

Кварта лно мер і	Квартал аудан ы F,га	Халық саны т,адам	Күріл ыс ауданы A, m^2	Жылу ағындары, МВт					ΣQ	
				жылы туға Q_o'	желдет үге Q_v'	ыстық сүмен қамтуға				
						Q_{hm}	Q_{hmax}	Q_{hm}^s		
1	18	720	12960	1,442	0,173	0,239	0,574	0,156	1,854	
2	18	720	12960	1,442	0,173	0,239	0,574	0,156	1,854	
3	17,9	716	12888	1,434	0,172	0,238	0,571	0,156	1,844	
4	18,1	724	13032	1,450	0,174	0,240	0,577	0,157	1,864	
5	18	720	12960	1,442	0,173	0,239	0,574	0,156	1,854	
6	17,8	712	12816	1,426	0,171	0,236	0,567	0,155	1,833	

1.1 Кестенің жалғасы

Квартал номер i	Квартал ауданы F,га	Халық саны т,адам	Құрыл ыс ауданы A,м ²	Жылу ағындары,МВт					ΣQ	
				жылы туға Q_o'	желдет үге Q_v'	ыстық сүмен камтуға				
						Q_{hm}	Q_{hmax}	Q_{hm}^s		
7	18	720	12960	1,442	0,173	0,239	0,574	0,156	1,854	
8	10,8	432	7776	0,865	0,104	0,143	0,344	0,094	1,112	
9	18	720	12960	1,442	0,173	0,239	0,574	0,156	1,854	
10	17,9	716	12888	1,434	0,172	0,238	0,571	0,156	1,844	
11	17,7	708	12744	1,418	0,170	0,235	0,564	0,154	1,823	
12	18,4	736	13248	1,474	0,177	0,244	0,586	0,160	1,895	
13	18	720	12960	1,442	0,173	0,239	0,574	0,156	1,854	
14	17,9	716	12888	1,434	0,172	0,238	0,571	0,156	1,844	
15	18	720	12960	1,442	0,173	0,239	0,574	0,156	1,854	
16	10,7	428	7704	0,857	0,103	0,142	0,341	0,093	1,102	
17	18,1	724	13032	1,450	0,174	0,240	0,577	0,157	1,864	
18	18,1	724	13032	1,450	0,174	0,240	0,577	0,157	1,864	
19	18,2	728	13104	1,458	0,175	0,242	0,580	0,158	1,874	
20	17,8	712	12816	1,426	0,171	0,236	0,567	0,155	1,833	
21	18	720	12960	1,442	0,173	0,239	0,574	0,156	1,854	
22	18	720	12960	1,442	0,173	0,239	0,574	0,156	1,854	
23	17,8	712	12816	1,426	0,171	0,236	0,567	0,155	1,833	
24	11	440	7920	0,881	0,106	0,146	0,351	0,096	1,133	
25	17,9	716	12888	1,434	0,172	0,238	0,571	0,156	1,844	
26	17,7	708	12744	1,418	0,170	0,235	0,564	0,154	1,823	
27	18	720	12960	1,442	0,173	0,239	0,574	0,156	1,854	
28	17,7	708	12744	1,418	0,170	0,235	0,564	0,154	1,823	
29	17,7	708	12744	1,418	0,170	0,235	0,564	0,154	1,823	
30	18,1	724	13032	1,450	0,174	0,240	0,577	0,157	1,864	
31	17,8	712	12816	1,426	0,171	0,236	0,567	0,155	1,833	
32	10,8	432	7776	0,865	0,104	0,143	0,344	0,094	1,112	
33	17,8	712	12816	1,426	0,171	0,236	0,567	0,155	1,833	
34	18	720	12960	1,442	0,173	0,239	0,574	0,156	1,854	
35	17,9	716	12888	1,434	0,172	0,238	0,571	0,156	1,844	
36	17,9	716	12888	1,434	0,172	0,238	0,571	0,156	1,844	
37	15,5	620	11160	1,242	0,149	0,206	0,494	0,135	1,596	
38	21,7	868	15624	1,738	0,209	0,288	0,692	0,189	2,235	
39	17,7	708	12744	1,418	0,170	0,235	0,564	0,154	1,823	
40	10,9	436	7848	0,873	0,105	0,145	0,347	0,095	1,123	
41	18,1	724	13032	1,450	0,174	0,240	0,577	0,157	1,864	
42	17,9	716	12888	1,434	0,172	0,238	0,571	0,156	1,844	

1.1 Кестенің жалғасы

Квартал номер <i>i</i>	Квартал ауданы <i>F</i> ,га	Халық саны <i>m</i> ,адам	Күрүл ыс ауданы <i>A</i> ,м ²	Жылу ағындары,МВт					ΣQ	
				жылы туға Q_o'	желдет үге Q_v'	ыстық сүмен қамтуға				
						Q_{hm}	$Q_{hm\max}$	Q_{hm}^s		
43	18,1	724	13032	1,450	0,174	0,240	0,577	0,157	1,864	
44	17,9	716	12888	1,434	0,172	0,238	0,571	0,156	1,844	
45	17,1	684	12312	1,370	0,164	0,227	0,545	0,149	1,761	
46	28,4	1136	20448	2,275	0,273	0,377	0,905	0,247	2,925	
жалпы Σ	800,8	32032	576576	64,14 4	7,697	10,635	25,52 3	6,961	82,476	

1.3 Жылдық жылу шығынын есептеу

Жылумен жабдықталатын аудандар үшін міндепті түрде жылдық жылу жүктемелері анықталады:

- жылтытуға:

$$Q_o^{\text{жыл}} = 86.4 \cdot Q_{om} \cdot n_0, \text{ МДж}, \quad (1.10)$$

$$Q_o^{\text{жыл}} = 86.4 \cdot 33,99 \cdot 158 = 0,464 \cdot 10^6 \text{ МДж.}$$

- желдемтуге:

$$Q_v^{\text{жыл}} = 86.4 \cdot Q_{vm} \cdot n_0, \text{ МДж}, \quad (1.11)$$

$$Q_v^{\text{жыл}} = 86.4 \cdot 4,079 \cdot 158 = 0,0556 \cdot 10^6 \text{ МДж.}$$

- ыстық сүзға:

$$Q_h^{\text{жыл}} = 86.4 \cdot [Q_{hm} \cdot n_0 + Q_{hm}^s \cdot (350 - n_0)], \text{ МДж}, \quad (1.12)$$

$$Q_h^{\text{жыл}} = 86.4 \cdot [10,635 \cdot 158 + 25,523 \cdot (350 - 158)] = 0,568 \cdot 10^6 \text{ МДж.}$$

Жылтылатын маусымда орташа жылу ағымдары анықталады:

- жылтытуға:

$$Q_{om} = Q_0' \cdot \frac{t_i - t_{om}}{t_i - t_0}, \text{ Вт}, \quad (1.13)$$

$$Q_{om} = 64,14 \cdot \frac{18+1,4}{18+18,6} = 33,99 \text{ МВт.}$$

- желдемуге:

$$Q_{vm} = Q_v \cdot \frac{t_i - t_{om}}{t_i - t_0}, \text{ Вт,} \quad (1.14)$$

$$Q_{vm} = 7,69 \cdot \frac{18+1,4}{18+18,6} = 4,079 \text{ МВт}$$

Мұндағы t_i – жылдытылған ғимараттардағы ішкі ауаның орташа температурасы, 18°C деп есептеледі;

t_{om} – жылдыту кезеңіндегі сыртқы ауаның орташа температурасы. Жылдыту кезеңінде орташа жылу ағынын есептеу нәтижелері.

Жылудың жылдық жүктемелерінің қосындысын анықтау:

$$\sum Q^{\text{жыл}} = Q_0^{\text{жыл}} + Q_v^{\text{жыл}} + Q_{hm}^{\text{жыл}}, \text{ МДж,} \quad (1.15)$$

$$\sum Q^{\text{жыл}} = 0,464 + 0,0556 + 0,568 = 1,087 \cdot 10^6 \text{ МДж}$$

Жылу ағындарының сыртқы ауа температурасына байланысты өзгеру нәтижелері

1.2 Кесте – Жылу ағынының сыртқы ауаның температурасына байланысты өзгеруі

t	$\overline{Q_0} = \overline{Q_v}$	Q_o	Q_v	Q	$\sum Q$
-18,6	1,000	64,144	7,697	10,635	82,476
-15	0,902	57,835	6,940	10,635	75,410
-10	0,765	44,245	5,309	10,635	60,189
-5	0,628	27,804	3,336	10,635	41,776
0	0,492	13,674	1,641	10,635	25,950
5	0,355	4,857	0,583	10,635	16,075
8	0,273	1,327	0,159	10,635	12,121

1.3 Кесте - Жылдытылатын мерзімдегі сыртқы ауаның температурасының ұзақтылық кестесі

$t_h {}^{\circ}\text{C}$	$n, \text{сағ}$	$\sum n, \text{сағ}$	$\sum n, \text{тәулік}$
-18,6	24	24	1
-15	160	184	8
-10	290	474	20

1.3 Кестенің жалғасы

t_h , °C	n, сағ	$\sum n, сағ$	$\sum n, тәулік$
-5	616	1090	45
0	978	2068	86
5	927	2995	125
8	799	3794	158

1.4 Жылумен қамтуға жылу жіберуді есептеу

Жылышты жүйесінің жылу ағымдары сыртқы ауа температурасына байланысты. Сондыктан жылышты мерзімінде тасымалдағыштың құбырдағы температуралары келесі әдістермен анықталады:

Жылу желісінің беретін құбырындағы су температурасы

$$\tau_{o1} = t_i + (\tau_{ja} - t_i) \cdot Q_o^{0.75} + (\tau_{o1} - \tau_{ja}) \cdot Q_o, \text{°C.} \quad (1.16)$$

Сыртқы ауаның температурасы 150°C болғандағы жылу торабының қайтатын желісіндегі температурасы:

$$\tau_{o2} = \tau_{o1} - (\tau_{o1} - \tau_{o2}) \cdot Q_o, \text{°C.} \quad (1.17)$$

Элеватордан шыгатын судың жылыштыға беретін желісіндегі температура:

$$\tau_{cm} = \tau_{o1} - (\tau_{o1} - \tau_{cm}) \cdot Q_o, \text{°C,} \quad (1.18)$$

Мұндағы $Q_o = \frac{t_i - t_h}{t_i - t_0}$ – жылышты жүйесіндегі салыстыру ағындары, Вт;

τ_{o1} – жылу желісінің беретін құбырындағы тасымалдаушының есепті температурасы, °C;

τ_{o2} – жылу желісінің қайтатын құбырындағы тасымалдаушының есепті температурасы, °C;

τ_{cm} – жергілікті жылышты жүйесінің беретін құбырындағы тасымалдаушының температурасы, °C;

t_i – жылыштылатын бөлмеге керекті ішкі ауаның температурасы, °C;

τ_{ja} – жылышты аспабындағы жылутасымалдаушының орташа температурасы, °C.

Жылышты желісінен кейін шыгатын шығындарды жылу жүйесіне есептелінеді:

Мұндағы c – судың жылу сыйымдылығы 100°C бойынша, $\text{kДж}/\text{кг}^{\circ}\text{C}$;

Q_o – жылу жүктемесі, Вт.

Жылу беруді реттеу деректері:

- жылдытуға есепті жылу ағыны 197,022 мВт;
- жылдыту жүйесінің жобалауындағы сыртқы ауа есепті температуrasesы минус $33,7^{\circ}\text{C}$;
- жылу торабында беретін желісінде есепті су температуrasesы $\tau_{o1} = 150^{\circ}\text{C}$;
- жылдыту жүйесінде беретін құбырындағы есепті температура $\tau_{cm} = 95^{\circ}\text{C}$;
- жылдыту жүйесінің қайтатын құбырындағы есепті су температуrasesы $\tau_{o2} = 150^{\circ}\text{C}$;
- бөлменің ішкі ауа температуrasesы 18°C ;
- жылдыту аспабындағы жылу тасымалдағыштың орташа температуrasesы $\tau_{ja} = 82,5^{\circ}\text{C}$.

1.4 Кесте – Жылдытулық температуралық графигінің есебі

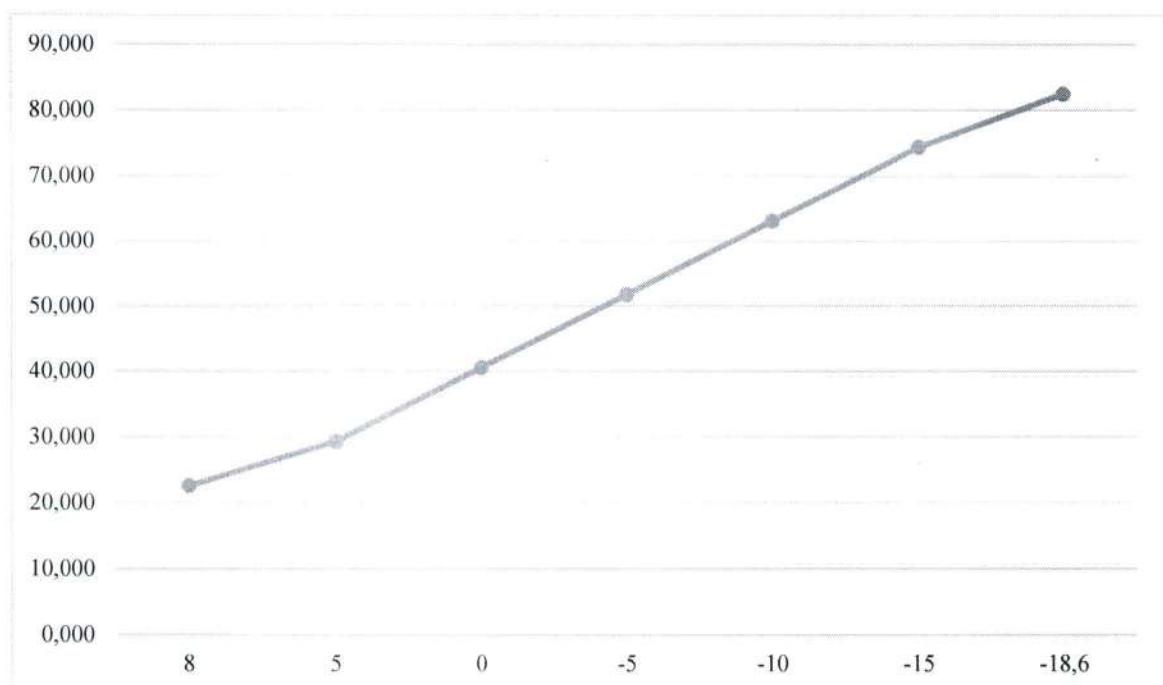
№	$t_h, ^{\circ}\text{C}$	$Q_o^{отп}$	$Q_o \text{ мВт}$	$\tau_{o1}, ^{\circ}\text{C}$	$\tau_{o2}, ^{\circ}\text{C}$	$\tau_{cm}, ^{\circ}\text{C}$	$G_o, \text{ кг}/\text{с}$
1	8	0,2732	22,534	60,818	38,960	45,791	246,109
2	5	0,3552	29,295	71,651	43,236	52,116	246,109
4	0	0,4918	40,562	89,076	49,732	62,027	246,109
6	-5	0,6284	51,829	105,942	55,669	71,380	246,109
8	-10	0,7650	63,096	122,401	61,199	80,324	246,109
10	-15	0,9016	74,364	138,541	66,410	88,951	246,109
12	-18,6	1,0000	82,476	150,000	70,000	95,000	246,109
Сынық нүктесі	8,2225	0,2671	22,033	60,000	38,628	45,307	246,109
Түзету нүктесі	-8,889	0,7347	60,593	118,774	60,000	78,367	246,109

1.5 Кесте – Араластырылған температуралық графигінің есебі

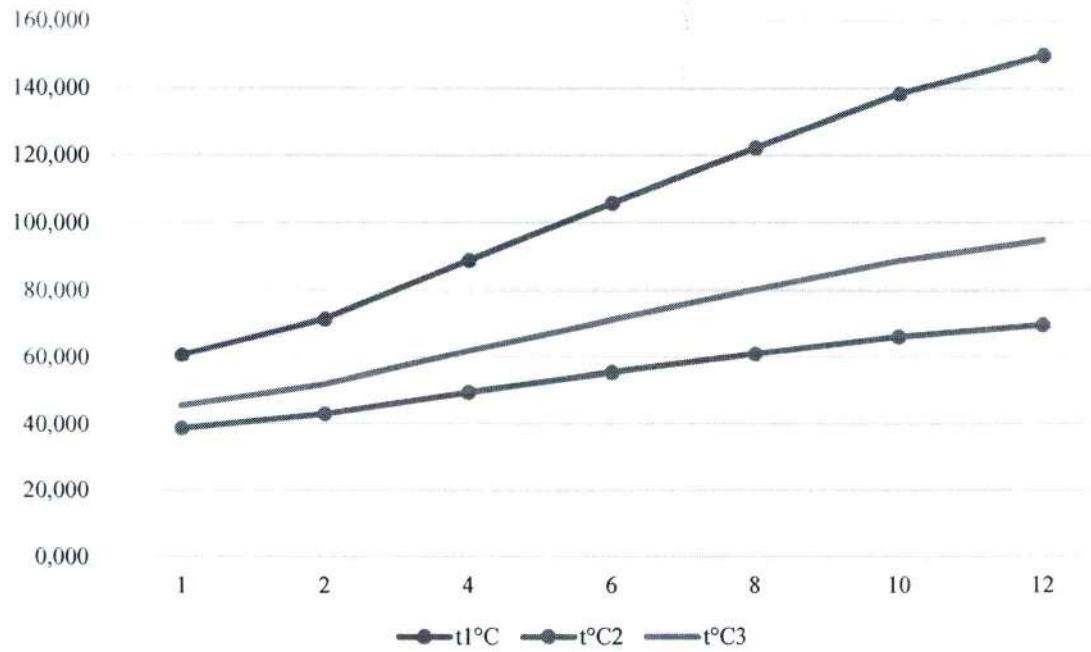
№	$T_h, ^{\circ}\text{C}$	$Q_o^{отп}$	$Q_o \text{ мВт}$		$\tau_{o1}, ^{\circ}\text{C}$	$\tau_{o2}, ^{\circ}\text{C}$	$\tau_{cm}, ^{\circ}\text{C}$	$G_o, \text{ кг}/\text{с}$
Сынық нүктесі	8,2225	0,267	22,033	60,000	60,000	38,628	45,307	246,109
1	8	0,273	22,534	60,818	60,818	43,236	52,116	305,968
2	5	0,355	29,295	71,651	71,651	43,236	52,116	246,109
4	0	0,492	40,562	89,076	89,076	49,732	62,027	246,109
6	-5	0,628	51,829	105,942	105,942	55,669	71,380	246,109
Түзету нүктесі	-8,889	0,735	60,593	118,774	118,774	60,000	78,367	246,109

1.5 Кестенің жалғасы

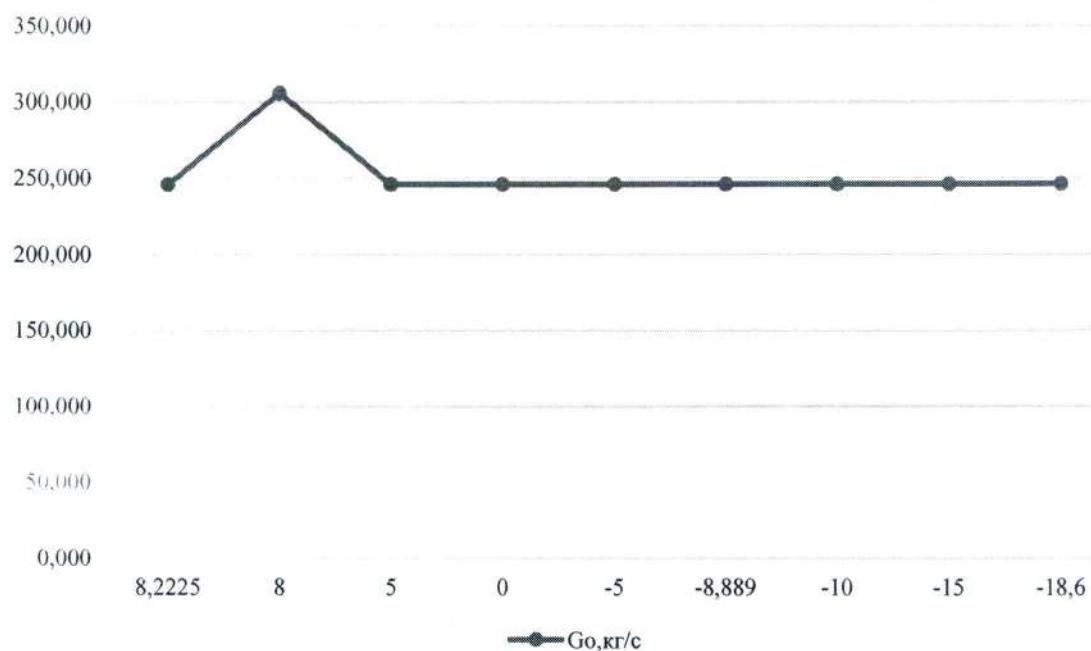
№	$T_h, ^\circ C$	Q_0^{OTH}	Q_0, MBT		$\tau_{o1}, ^\circ C$	$\tau_{o2}, ^\circ C$	$\tau_{cm}, ^\circ C$	$G_0, kg/c$
6	-5	0,628	51,829	105,942	105,942	55,669	71,380	246,109
Түзету нүктесі	-8,889	0,735	60,593	118,774	118,774	60,000	78,367	246,109
8	-10	0,765	63,096	122,401	122,401	61,199	80,324	246,109
10	-15	0,902	74,364	138,541	138,541	66,410	88,951	246,109
12	-18,6	1,000	82,476	150,000	150,000	70,000	95,000	246,109

Сурет 1 – Жылжтуға жылу ағынының графигі

Сурет 2 – Жылтыулық температуралық графигі

Сурет 3 – Жылтыулық желілік судың шығынының графигі

1.5 Жылу желілерінің есепті су шығындарын анықтау

Орталықтандырылған жылу жүйелерінде тасымалдағыш ретінде су колданылады, осыған байланысты сулы жылумен қамту жүйелері болады. Жылумен қамтудың сулы жүйелері жылтыту, желдету және ыстық сұмен қамту

жүйелерінің тұтынушылары үшін кең қолданылады. Біздің елде ең үнемді жылумен қамту жүйелеріне жүргізілетін бағыты сулы жүйелері, оларды қалалардағы тұрғын-коммуналдық шаруашылығында кеңінен қолдануға мүмкіндік береді.

Жылу желілерінің гидравликалық есебін жүргізу үшін құбыр желілері арқылы тасымалданатын желінің есептік шығындарын білу керек. Тұтыну сularының болжамды шығындары жылыту, желдету және ыстық сумен қамтамасыз ету үшін есептелген суды тұтынуды есептеу арқылы анықталады.

Жылу берудің орталықтандырылған сапасын реттейтін аышық су жылытықшы жүйесінің екі құбырлы су жылу желілерінде жылу беру кезеңінде желі суының жалпы ағыны анықталады:

$$G_d = G_o + G_v + K_3 G_{ihm}, \text{ кг/с.} \quad (1.20)$$

Егер аралас қыздыру жүктемесін және ыстық суды беруді бақылайтын болсақ, онда $K_3=0$ болады:

$$G_d = G_o + G_v, \text{ кг/с.} \quad (1.21)$$

$$G_d = 4,302 + 0,516 = 4,819 \text{ кг/с.}$$

Жылытылмайтын мерзім үшін құбырындағы есепті су шығынын анықтау

$$G_d^s = \beta \cdot G_{hmax}, \text{ кг/с.} \quad (1.22)$$

Жылу қолданатын тұтынушылар үшін су шығынын анықтау
- жылытыуга

$$G_o = \frac{Q_o \cdot 10^3}{c \cdot (\tau_1 - \tau_2)}, \text{ кг/с,} \quad (1.23)$$

$$G_o = \frac{1,442 \cdot 10^3}{4,189 \cdot (150-70)} = 4,302 \text{ кг/с,}$$

- желдетуге

$$G_v = \frac{Q_v \cdot 10^3}{c \cdot (\tau_1 - \tau_2)}, \text{ кг/с,} \quad (1.24)$$

$$G_v = \frac{0,173 \cdot 10^3}{4,189 \cdot (150-70)} = 0,516 \text{ кг/с,}$$

мұндағы Q_o – жылыту жүйесінің жылу жүктемесі, кВт;

Q_v – желдету жүйесінің жылу жүктемесі, кВт;

c – судың меншікті жылусыйымдылығы, қабылданады 4,189 кДж/кг°С;

τ'_1 – жылуды тасымалдау торабының беретін құбырындағы судың есепті температура, °С;

τ'_2 – жылу тасымалдау торабының қайтатын құбырындағы судың есепті температура, °С.

Жылтылмайтын мерзімдегі ыстық сумен қамтамасыз етуге ашиқ жылумен қамту жүйесіне арналған су шығыны:

- орташа:

$$G_{hm} = \frac{Q_{hm} \cdot \beta \cdot 10^3}{c(t_h - t_c)}, \text{ кг/с.} \quad (1.25)$$

$$G_{hm} = \frac{0.239 \cdot 0.8 \cdot 10^3}{4.189(60-5)} = 1.038 \text{ кг/с.}$$

- максимальды:

$$G_{hmax} = \frac{Q_{hmax} \cdot 10^3}{c(t_h - t_c)}, \text{ кг/с,} \quad (1.26)$$

$$G_{hmax} = \frac{0.574 \cdot 10^3}{4.189(60-5)} = 2.490 \text{ кг/с,}$$

мұндағы c – судың меншікті жылусыйымдылығы, қабылданады 4,189 кДж/кг°С;

t_h, t_c – ыстық және сұық судың температуралары, °С

β – жылтыллатын мерзімге қарағанда жылтылмайтын мерзімдегі ыстық сумен қамту жүйесінің орташа жылу ағынының өзгеруін ескеретін коэффициенті, $\beta=0,8$.

Жылу желілерінде жылтыллатын, жылтылмайтын және бақылау тәртіптегі су шығындарының есептеу нәтижелері А.2 кестесінде келтірілген.

Жылумен қамту жүйесінде жылтыллатын мерзімінде беретін және қайтатын құбырлардағы су шығындары тепе-тен

$$G_d = G_{d1} = G_{d2}.$$

1.6 Жылу желілерінің гидравликалық есебін шығару

Жылу желілерін жобалау мен пайдаланудың маңызды сатыларының бірі гидравликалық есептеу болып табылады, бұл мынадай мәселелерді шешуге

мүмкіндік береді:

- түрлі гидравликалық шарттар бойынша жылу желісінің жұмыс жағдайын түсіндіру;
- жылу желілеріне жылу тұтынушыларды қосу схемасын тандау; сорғылар мен басқа жабдықтардың сипаттамаларын анықтау;
- жылу желілерінің құнын анықтау.

Гидравликалық есептеу міндеті мыналарды қамтиды:

- тұтынушыларды қажетті жылу ағынымен қамтамасыз ету үшін құбыр өткізу қабілетін құру;
- онтайлы құбыр диаметрін анықтау;
- қысымды жоғалтуды анықтау;
- жүйенің барлық нүктелерінде статистикалық және динамикалық режимдерде байланыс орнату.

Жылу желісінің алаңында қысым жоғалуы анықталады:

$$\Delta P = \Delta P_a + \Delta P_m, \text{ Па}, \quad (1.27)$$

мұндағы ΔP_a - сзықты қысымның жоғалуы, тіке секциялардағы қысымды жоғалтуды білдіреді, Па;

ΔP_m - жергілікті кедергілерде қысым жоғалту, Па.

Жылу желісінің участекінде сзықтық қысымның жоғалуы анықталады:

$$\Delta P_a = R_a \cdot L, \text{ Па}, \quad (1.27)$$

мұндағы R_a – бір құбырлы метрге, Па-ға қысымның жоғалуы;

L – құбыр бөлігінің ұзындығы, м.

K_e – Су жылу желілерін гидравликалық есептеуде абсолюттік балама кедір-қимылдың мәні $K_e=0.0005$ м дейін қабылданады.

АК – ЖК1 участеклер арасында қысымның жоғалуы есептелген:

$$\Delta P = \Delta R_a \cdot (l + (l \cdot \alpha)) = R_a \cdot l_{\text{пр}}, \text{ Па}, \quad (1.28)$$

мұндағы $l_{\text{пр}}$ – желі участекінің есептелінген ұзындығы, м.

Участекегі жоғалатын арын келесі өрнекпен есептелінеді:

$$\Delta H = \frac{\Delta P}{\rho g}, \text{ м}, \quad (1.29)$$

мұндағы g – судың бос құлауындағы жылдамдығы, $g=9,81$ м/сек²;

ρ – судың тығыздығы, $\rho=1000$ кг/с.

Гидравликалық есептеулердің нәтижелері бойынша жылумен жабдықтау жүйелерінің гидравликалық режимдері өзірленеді, желілік және толтырғыш сорғылар, авторегуляторлар, дроссельдік құрылғылар, жылыту пункттеріне

арналған жабдықтар таңдалады.

Жылу желілеріндегі гидравликалық реттілік кке тоқталу мақсаты, желі бойында орналасқан қондырғылардың қысымын тұрақтандыру мен қадағалау. Жылу тұтынушыларының сұранысы бойынша қажетті су шығындарымен қамтамасыз ету және осы шығынның үлестіріліп берілуін реттеу.

1.7 Желілік сорғыштар таңдау:

Жылумен қамту жүйесінің орталықтандырылған түрінде жылу энергиясын орынды тасымалдау мен тұтынушыларға жеткізу үшін жылу көзінде сорғыштар таңдалынады. Жылу желілерінің гидростаикалық тәртібін қамтамасыз ету үшін толтырғыш сорғыш қарастырылады. Гидродинамикалық тәртіпке, яғни жылу желісінің есепті су шығындарын толық қамтамасыз ету үшін желілік сорғыштар қолданылады. Сораптарды таңдау үшін өнімділігімен арынының көрсеткіштері қажетті.

Сорғыштың өнімділігі жылытылатын мерзімдегі есепті су шығынына тең қабылданады:

$$G_{жc} = G_d = G_o + G_v \cdot 3.6, \text{ м}^3/\text{сағ}, \quad (1.30)$$

$$G_{жc} = G_d = 214 \cdot 3.6, \text{ м}^3/\text{сағ}.$$

Сорғыштың арыны құрастырылған пъезометрлік графигінен анықталады:

$$H_{tc} = 20.29 \text{ м}; H_{ak} = 15 \text{ м}; H_{жc} = 133,49 \text{ м},$$

мұндағы $H_{жc}$ – жылу желілерінде арындағы жалпы жоғалу;

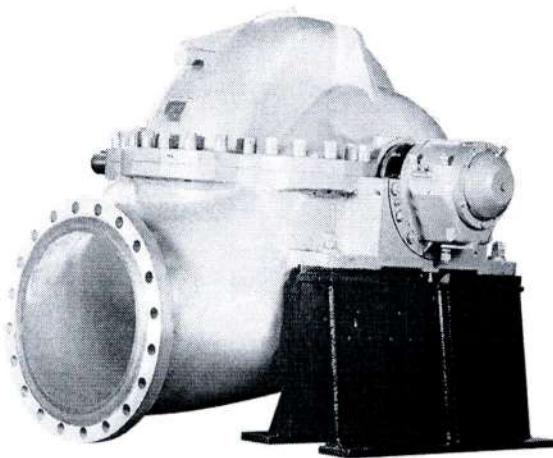
H_t – жылу желілерінде ақырғы тұтынушыдағы арынның жалпы жоғалуы;

$H_{жк}$ – жылу көзіндегі арынның жоғалуы.

Желілік сораптың орнатылу минимальді саны екі дана, оның біреуі косалқы болып есептелінеді. Желілік сорғыш түрлері СЭ, Д және СД.

Таңдалған сорап түрі СЭ – 2500-180-8, жылу көзіне екі дана қойылады:

- өнімділігі – 2500 м³/сағ;
- арыны – 180м;
- айналу жиілігі – 3000 айн/мин;
- рұқсат етілген кавитациялық қоры – 10м;
- қуаты – 135кВт;
- ПЭК 78 пайыз.
-

Сурет 4 – СЭ – 2500-180-8 сорабының көрінісі

Ашық жүйе үшін толтырғыш сорап таңдау:

$$G_{tc} = 0,0075 \cdot (V_{жж} + V_o + V_v + V_h) + G_{hm} \cdot 3.6, \text{ м}^3/\text{сағ}, \quad (1.31)$$

$$\begin{aligned} G_{tc} &= 0.0075 \cdot (1649,4 + 1603,5 + 11,535 + 53,175) + 46,158 \cdot 3.6 \approx \\ &\approx 191,050 \text{ м}^3/\text{сағ}, \end{aligned}$$

мұндағы $V_{жж}$ – жылу желілеріндегі судың көлемі;

V_o – жылтыру жүйесінің құбырларындағы судың көлемі;

V_v – желдету жүйесіндегі судың көлемі;

V_h – ыстық сумен қамту жүйесінің көлемі.

0,0075 – тарамдалған жылу желілеріндегі бір сағатта жоғалатын судың көлемі.

Жылумен қамту жүйелеріне қажетті су көлемдері сәйкесінше жеке-жеке анықталады:

- жылу желісінде:

$$V_{жж} = Q_{жж} \cdot U_{жж}, \text{ м}^3, \quad (1.32)$$

$$V_{жж} = 82.47 \cdot 20 = 1649.4 \text{ м}^3$$

- жылтыруда:

$$V_o = Q_o \cdot U_o, \text{ м}^3, \quad (1.33)$$

$$V_o = 64.14 \cdot 25 = 1603.5 \text{ м}^3$$

- желдетуге:

$$V_v = Q_v \cdot U_v, \text{ м}^3, \quad (1.34)$$

$$V_v = 7.69 \cdot 1.5 = 11.535 \text{ м}^3$$

- ыстық сумен қамту үшін:

$$V_{hm} = Q_{hm} \cdot U_{hm}, \text{ м}^3, \quad (1.35)$$

$$V_{hm} = 10.63 \cdot 5 = 53.175 \text{ м}^3$$

мұндағы $Q_{жж}$ – жылу желілерінің жалпы жүктемесі;

Q_o – жылдыту жүйесінің жүктемесі;

Q_v – желдету жүйесінің жүктемесі;

Q_h – ыстық сумен қамту жүйесінің жүктемесі;

$U_{жж}$ – жылу желілеріндегі нормалық меншікті су көлемі 20 м³/мВт;

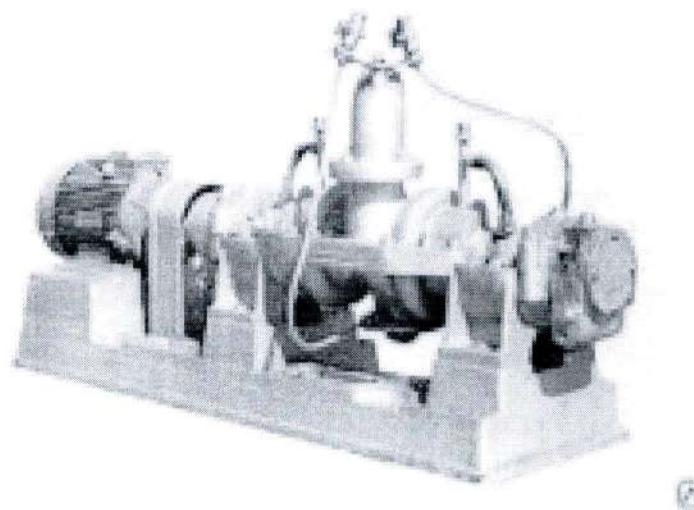
U_o – жылдыту жүйесіндегі нормалық меншікті су көлемі 25 м³/мВт;

U_v – желдету жүйесінің нормалық меншікті су көлемі 1,5 м³/мВт;

U_h – ыстық сумен қамту жүйесінің нормалық меншікті су көлемі 5 м³/мВт;

Толтырғыш сорапқа керекті арын пьезометрлік графиктен қабылдап алынды $H_{tc}=20.29$ м. Таңдал алған сорап түрі СЭ 1250-70-11, судың көлеміне қарай жылу көзіне 2 данасы пайдалынады және олардың біреуі қосалқы:

- өнімділігі – 1250 м³/сағ;
- арын – 70 м;
- айналу жиілігі – 1500 айн/мин;
- қуаты – 315 кВт.

Сурет 5 – СЭ 1250-70-11 сорабының көрінісі

2 Құрылымының технологиясы

2.1 Құрылымының технологиясы

Құрылымы орны – Жаркент қаласы;

Құрылымы объектісі – жылу желісінің бас магистралінің жер үстімен бөлігі;

Құбырларды төсеу әдістері – құбырды жер астымен каналды төсеу, жк 2-3 участкі ұзындығы – 1545 м, диаметрі 350 мм;

Теңелткіштердің саны – 6 дана;

Тұрғылықты жерде жылу желісінің орналасқан орны – жолда. Жолдың енінің өлшемі - 18 м, жүретін жер ені – 2 м, көгал – 4 м;

Жер астымен өтетін трасса абсолютно белгісі 247,3 м, сонында 247,5 м;

Жер топырағының типі – Қыыршық тас қоспасы бар майлы жұмсақ саз;

Жер асты суының деңгейі – 2,5 м;

Жердің қату терендігі – 1 м.

2.2 Құрылымының көлемінің тізімдемесі

Топырақты өндіреуге, жылжытуға, төсеуге және жер құрылымының аяқтауға байланысты жұмыс процестерінің жиынтығы «Жер жұмыстары» деп аталады.

Жер жұмыстарының көлемін есептеу үшін, алдымен траншеялардың габариттік өлшемдерін есептеу қажет. Алынған аралық (ЖК2-ЖК3) каналды 500 мм диаметр үшін траншеяның түбі бойынша енін анықтау:

$$b = D + \bar{D} + 0,95, \text{ м}, \quad (2.1)$$

$$b = 0,617 + 0,617 + 0,95 = 2,18 \text{ м},$$

мұндағы D , $\bar{D}$ – беретін және қайтатын құбырлардың сыртқы диаметрі, диаметрі 500 мм құбыр үшін ППУ құбырының сыртқы диаметрі 617 мм.

Жердің қыртысын өндіреу жұмыстарын ұзын ордың енінен 10 см кең жүргізуі керек. Ұзын ордың түбінің ені – 3,6 м, жер бетін өндіреу ені – 6 м болады. Жылу желісі төселінетін жер қыртысының ұзындығы – 1545 м. Өндіреу жұмыстарының ауданы:

$$S = (B + 0,2) \cdot L, \text{ м}^2, \quad (2.2)$$

$$S = (6 + 0,2) \cdot 1545 = 9579 \text{ м}^2,$$

мұндағы B – траншеяның үстіңгі ені;

0,2 – жер қабатын өндіреу кезіндегі қосылытын аралық;

L- алынған аралықтың ұзындығы.

Жер бетінен құбырдың жоғарғы бетіне дейінгі терендік – 1,5 м.

Жер қыртысынан құбырдың астына дейін терендігі – 3,2 м.

Ұзын ордың үстінгі ені төмендегіше анықталады:

$$B = b + 2 \cdot m \cdot h_{tp}, \quad (2.3)$$

$$B = 2,18 + 2 \cdot 3,2 \cdot 1 = 8,58 \text{ м},$$

Мұндағы $m=1$ саз үшін қолданылады 5 метрге дейін;

b - траншеяның терендегі ені, м.

Ұзын ордың көлденең қимасының ауданы жылу құбырының диаметрі бойынша анықталады:

$$F = \frac{h_{tp}(B+b)}{2}, \text{ м}^2, \quad (2.4)$$

$$F = \frac{3,2(8,58+2,18)}{2} = 17,2 \text{ м}^2$$

Жылу желілерінің алынған бөлігіне жер жұмыстарының көлемі шыққан аудан бойынша оның ұзындығына көбейтіндісіне тең:

$$V = F \cdot l, \text{ м}^3, \quad (2.5)$$

$$V_{tp} = 17,2 \cdot 1545 = 26574 \text{ м}^3,$$

Мұндағы F – ұзын ордың көлденең қимасы ауданы, м^2 ;

l – желі құбырының ұзындығы, м.

Жер жұмыстарының жалпы көлемі $V_{tp} = 26574 \text{ м}^3$.

Теңелткіштің қуысы:

Ор түбінің өлшемі қуыстың өлшеміне қараганда 0,2 м үлкен деп алғынады.

Қуыстың өлшемі $4 \times 5,2 \text{ м}$, онда ор түбінің өлшемі $4,2 \times 5,4 \text{ м}$.

$$V_{kt} = (a \cdot b \cdot h) \cdot n, \text{ м}^3, \quad (2.6)$$

$$V_{kt} = (4,2 \cdot 5,4 \cdot 3,2) \cdot 6 = 435,5 \text{ м}^3,$$

Мұндағы a, b, h – теңелткіш қуысының ені, биіктігі және ұзындығы, м;

n – теңелткіштің саны, дана.

Жерді өндөу жұмыстарының қолмен істеу пайызы (1.1%):

$$V_p = (V_{op} + V_{kt}) \cdot 0.011, \text{ м}^3, \quad (2.7)$$

$$V_p = (26574 + 435,5) \cdot 0,011 = 297,1 \text{ м}^3.$$

Жылу құбыры алдын ала оқшауланған ППУ құбырларының көлемдері: шартты диаметрі $d=350$ мм, сыртқы диаметрі $d_1=617$ мм, ұзындығы $l=1545$ м;

$$V_B = 3,14 \cdot d_1 \cdot l, \text{ м}^3, \quad (2.8)$$

$$V = 3,14 \cdot 0,617 \cdot 1545 = 2993,2 \text{ м}^3$$

Жерді өндөу технологиялық жұмысының механикалық өндөлу көлемі:

$$V_m = V_{mp} + V_{km} - V_p, \text{ м}^3, \quad (2.9)$$

$$V_m = 26574 + 435,5 - 297,1 = 26712,4 \text{ м}^3$$

Қалпына қайта келтіру, көму жұмысына керекті топырақтың көлемі:

$$V_3 = (V_{tp} + V_{kt} - V_3) \cdot \frac{1}{K_p} \quad (2.10)$$

$$V_3 = (26574 + 435,5 - 2993,2) \cdot \frac{1}{1,045} = 22982,1$$

Мұндағы K_p - қалдық қосыту коэффициенті.

Топырақтың сыртқа шығаратын көлемі:

$$V_w = V_3 \cdot K_p, \text{ м}^3, \quad (2.11)$$

$$V_w = 22982,1 \cdot 1,045 = 24016,3 \text{ м}^3,$$

Мұндағы K_p – қалған топырақты қосыту коэффициенті.

2.3 Құрылым жинақтау жұмыстары

Жылумен қамту трассасын жүргізу барысында жұмыс орындарында жол қиылымы болған жерге уақытша өткелдер қарастырылды, берілген бөлікті жинақтау барысында бүндай өткелдердің саны 3 дана. Уақытша жүретін өткелдерінің ені жоба бойынша 4 метр болып алынды.

Екі жақты қимылдар үшін, траншея еніне екі жағынан 1 метр алынады

$$B' = 7 + 1 + 1 = 9 \text{ м} \quad (2.12)$$

Жалпы барлық уақытша көпіршелердің ауданы

$$S = 9 \cdot 4 \cdot 3 = 108 \text{ м}^2 \quad (2.13)$$

Жүргізілетін жинақтау жұмыстардың ауқымы: $d=350$ мм $l=1545$ м;
Құбырларды звеноға жинастыру.

Құбырдың диаметрі 600 мм. Бір құбыр 10 м тең. Ал бір звено үш құбырдың ұзындығымен тең, сонда $l_3 = 30$ м болады. Бір звенодары дәнекерленетін орын саны екіге тең. Барлық звенолардың саны мынаған тең:

$$n_m = \frac{L_h}{l}, \quad (2.14)$$

$$n_m = \frac{1545 \cdot 2}{30} \approx 103,$$

мұндағы L_h - жердің асты бойынша төсөлетін құбырдың ұзындығы.

Жылжымайтын щитті тіреулер жылу желілерінің жинақтау сұлбасы бойынша алынады – 4 дана.

Жинақтау сұлба бойынша сальникті тәңелткіштер саны – 6 дана.

Алынған аралық бойынша ұзындығы 1545 м, ал диаметрі 350 мм бөлік үшін құрылыштың жинақтау жұмыстарының тізімдемесі Б.1 кестесінде көрсетілген.

2.4 Құрылыш жұмыстарының технологиясын таңдау

Сыртқы жылу жүйелері құрылышын жаз мерзімде жұмыс жасау үшін ресурстарды тиімді тұтынатын тасқынды аралас тәсілмен жүргізіледі.

Жылу желілерінің құрылышы жалпы құрылыш жұмыстарымен (қазу, бетондау, темір-бетон жұмыстары мен жинау) бірге жүргүре тиіс. Құрылымдардың құрылышын салу тәртібі:

- құбырдың түйіндері, тіреулері негізін орындау;
- коллекторларды орнату;
- құбыр түйіндерді, қозғалмайтын тіреулерді жинақтау;
- құбырлардың шетіне байланысты қарап таңдау, дайындау, түйістіру және дәнекерлеу;
- ордағы жинақтау және дәнекерлеу жұмыстары;
- жылжымайтын тіреуді орнату;
- компенсаторды жинақтау, дәнекерленген тігістерді сапасын тексеру;
- арматураны жылу түйіндерде мұқият жинақтау;
- жылу түйіндер мен арнаның жоғарғы бөлігін берік орнату;
- негізгі құрылышқа керекті машиналар жиынтығын таңдау.

Жер қазу машинасын таңдау.

Ұзын орды өндеуге жер қазатын машина ретінде кері күрекпен жабдықталған экскаватор қабылданады, орларды өндеу көлік құралдарына топырақты арту тұрағынан төмен деңгейде жүргізіледі.

Экскаватор маркасын таңдау жұмыс көлеміне байланысты жүргізіледі. Экскаватор түрін таңдау кезінде мынадай жұмыс нормаларын есепке ала отырып іске асырылады: жер қазу терендігі, топырақты төгу биіктігі, әрбір

төгудің ара қашықтығы бойынша Hyundai R 320NLC-7 маркалы экскаватор таңдалды.

Техникалық сипаттамасы: шынжыр табанды, шеміштің сиымдылығы 2.1 м³; төгуінің биектігі 7,24 м; ұзын орды және орды өте үлкен қазу теріндігі 7,4 м; машинаға төгу аралығы 2,3 м деп таңдалды.

Көлік құралдарының санын анықтау.

Көлік құралдарын үздіксіз пайдалану үшін көлік құралдары саны келесі тәртіппен анықталады:

$$n = \frac{g}{\rho \cdot V_k}, \quad (2.15)$$

$$n = \frac{14}{2,3 \cdot 2,1} \approx 3,$$

мұндағы g – автотүсіргінің жүк салмағы көтергіштігі (КАМАЗ-45142), т;

ρ – топырақтың тығыздығы, т/м³;

V_k – экскаватор шемішінің көлемі, м³.

Бір сағат ішіндегі қазу саны (цикл):

$$n = \frac{\Pi_3}{V_k}, \quad (2.16)$$

$$n = \frac{120}{2,1} = 57$$

мұндағы Π_3 – экскаватордың сағаттық өнімділігі, м³/сағ;

V_k – экскаватордың шемішінің көлемі, м³.

Бір рет қазудың ұзақтығы:

$$t = \frac{3600}{n_c}, \text{ сек,} \quad (2.17)$$

$$t = \frac{3600}{57} = 63 \text{ с}$$

Бір жүк машинасын топырақпен толтыру ұзақтығы:

$$t_h = n \cdot t_c \cdot K_T, \text{ сағ,} \quad (2.18)$$

$$t_h = 3 \cdot 63 \cdot 0.85 = 160 \text{ с} = 0.045 \text{ сағ}$$

Бір ауысымдағы камаздың сапар жасау саны:

$$N_p = \frac{2L}{V_{cp}} + t_c + t_n + t_b + t_m, \quad (2.19)$$

$$N_p = \frac{2 \cdot 4}{2} + 0,045 + 1,2 + 2,5 + 0,018 = 8$$

Жалпы камаздың саны:

$$N_c = V_{из} \cdot \frac{\rho_{rp}}{(g \cdot N_p)}, \quad (2.20)$$

$$N_c = 45,66 \cdot \frac{1,7}{(14 \cdot 14)} \approx 2$$

Кұрастыру қранын таңдалынады.

Жылу желіснің құрылышы кезінде түсіру және тиесу жұмыстарына құбырларды төсеу және конструкцияларды жинақтау жұмыстарына автомобильді құлашты қран және құбыр төсейтін кең қолданылады. Қран таңдау жүк көтергіштігі және жебе құлашымен анықталады.

Кранның талап етілген жебе құлашын анықтау:

$$L_{стр} = \frac{b}{2} + c + d, \quad (2.21)$$

$$L_{стр} = \frac{3}{2} + 1,3 + 1,5 = 4,3 \text{ м}, \text{№}$$

мұндағы b – ұзын ордың үстіңгі бөлік ені, м;

c – қранмен ұзын ор жаңына дейінгі алшақтық, м;

d – қран дөңгелектерімен бұрыларатын өсыіне дейінгі аралық, м.

KOMATSU D85C-21 типтегі қран таңдалынады, жүк көтеру қабілеті 41 тонна және жебе құлашы 5,5 м.

САТ компаниясының, маркасы Т-130=ДЗ-27 бульдозер қабылданады [БНЖБ] тракторының базасында қуаттылығы 117,7 кВт және массасы 1,85 тонна.

2.5 Өндірістің және жұмысшылар қозғалысының күнтізбелік графигі

Құрылымың жұмыстарының тізімдемесі бойынша БНЖБ жұмыс істеу көлемдеріне байланысты жалақылар мен калькуляциялық шығындар есептелінеді.

Қызметкерлердің қозғалу графигі бір күнде орындалатын жұмыс процестерін біріктіреді. Бір күндік жұмыс процестеріндегі жұмысшылар санына байланысты күндізгі жұмысшылардың сандарын анықтайды. Бұл графикте құрылымың жинақтау жұмыстары кезінде қызметкерлердің бір деңгейлі жұмысын қамтамасыз ету қажет.

$$K = \frac{m_{\max}}{m_{opt}}, \quad (2.22)$$

$$K = \frac{7}{5} = 1.4,$$

Мұндағы $m_{\max}$ – қызметкерлердің максималды саны, адам;
 m_{opt} – қызметкерлердің орташа саны, адам.

$$m_{opt} = \frac{\sum Q}{T_{jk}}, \text{адам}, \quad (2.23)$$

$$m_{opt} = \frac{145,5}{27} = 5 \text{ адам},$$

Мұндағы $\sum Q$ – еңбек өнімділігінің жалпы қосындысы, адам/күн;
 T_{jk} – жинақтау жұмыстарының ұзақтылығы, күн.

Жұмыстың көлеміне қарай есептелген жалақылар мен калкуляциялық шығындар Б.1 – Б.2 кестелерінде көлтірілген.

2.6 Еңбек қорғау және техника қауіпсіздік шаралары

Жер жұмыстарын жүргізу кезінде КН және жұмыс өндірісінің жобасында көзделген қауіпсіздік техникасының талаптарын сақтау қажет.

Жер жұмыстары басталғанға дейін барлық қолданыстағы жерасты коммуникацияларының накты орналасуын белгілеу қажет. Олардың жанында топыракты игеру тек осы коммуникацияларды пайдаланатын ұйымның рұқсатымен, ұйым өкілінің қатысуымен және прорабтың немесе шебердің бақылауымен жүзеге асырылады. Электр кабельдеріне, арынды су өткізгіштер мен газ құбырларына тікелей жақын жерде топырақты өңдеу сокпалы аспаптарды қолданбай жүргізіледі. Қазаншұңқыр мен Орды әзірлеу кезінде қолданыстағы нормативтік құжаттарға сәйкес құламалар салу. Экскаватор жұмыс істеп тұрған кезде оның шемішінің немесе жебесінің астында болуға, кенжар жағынан жұмыс жүргізуге тыйым салынады. Топырақты автосамосвалдарға экскаватормен арт жағынан немесе бүйір жағынан тиеге, экскаватор мен автомашина арасында адамдардың болуына тыйым салынады.

Катып қалған топырақты жарылыс тәсілімен қосыту кезінде адамдарды, гимараттарды, құрылыштар мен механизмдерді жарылыстың қауіпті әсерінен қорғайтын қауіпсіз қашықтықты сақтау қажет.

Орнату жұмыстарын жүргізу кезінде келесі талаптарды қатаң сақтау қажет.

Жобалық жағдайға орнатылған элементтерді ілмектерден босату сенімді және берік бекітілгеннен кейін ғана рұқсат етіледі. Жеткілікті қаттылығы жоқ элементтер көтеру және орнату кезеңіне бекітілуі тиіс.

Құрылыш жинақтаушылардың еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз ететін негізгі құралдар қауіпті аймақтарды қоршау, жеке қорғаныс құралдарының көмегімен жұмыс орындарында қауіпсіз жағдайлар жасау болып табылады. Желді ауа-райында ерекше сактық шараларын қолдану керек. Сыртқы ауаның теріс температурасы кезінде мұздануға қарсы күрес шараларын қолдану, оларды жұмыс жүргізілетін жерге барынша жақындана отырып, жылдытуға арналған үй-жайларды жабдықтау қажет. Кранның дұрыс жұмыс істеуін қамтамасыз етіңіз, оның тұрақтылығын қамтамасыз етіңіз, ол қатаң көлденен және тік позицияларда сенімді негізге дұрыс орнатумен қамтамасыз етіледі.

3 Экономика бөлімі

3.1 Технико – экономикалық есептемелері

Экономикалық бөлімде жылу желілері үшін жылу оқшаулағыштың ең оңтайлы материалдарының технико-экономикалық салыстырмалылық бойынша қарастырамыз. Салыстыру үшін екі жылу оқшаулағыш материалдар колданылып, ең тиімдісі қабылданады. Есептеу үшін бас магистральдағы участок ЖК2 ден ЖК3 дейінгі аралықтағы ұзындығы 1545 м, ал диаметрі 350 мм жылу желісі алынды.

Жылу оқшаулағыш материалдардың сапасын қарастырамыз:

- пенополиуретан ППУ-ЭО-100;

Есептеуді жүргізу үшін келесі эксплуатациялық және экономикалық көрсеткіштері қабылданады.

- жылудың бірлік бағасы $Z_m=28$ мың тг/ГДж

- біржылдық жылу сыйымдылығы, есептелген жылдық нақты тиімділікпен анықталған $f+E_h=0,15$.

3.2 Капиталды қаржыландыру есептеулері.

Жылу желілерінің жылу оқшаулағыш қаптамасының және жылу оқшаулау материалының жылу желілерінің құрылымын нұсқалар бойынша салыстырып, олардың бағаларын анықтау.

Капиталды қаржыландыруды анықтау үшін керекті көрсеткіштер сметалық бағаларында анықталып қойған, ол жобалау материалдарында және Қазақстан Республикасының базарлық прайс-листтерінде көрсетілген.

Жылулық жылу оқшаулау және жылу оқшаулау материалының жылу кондырғыларына арналған негізгі локальды сметаларда анықталады. Капиталды салымдарды анықталғаннан кейін құрылыш орны бойынша смета құрастырылады.

3.3 Пайдалану шығындарды есептеу жұмыстары

Жылу тораптарының жыл сайынғы жұмысында жұмсалатын шығыстар пайдалану шығындар деп аталады. Жылу электр стансалары өндіретін жылудың өзіндік құнын анықтау үшін жұмыс жүргізілуде.

Шығындарды қосу нәтижесінде пайдалану шығындарды аламыз:

$$C = C_{n.m} + C_{obc} + C_{nep} + C_{mpk} + C_a + C_{coy} + C_{oэ}, \text{ мың тг/жыл}, \quad (3.1)$$

Мұндағы $C_{n.m}$ – жылу торабындағы жылу жоғалу бағасы, мың тг/жыл;

C_{obc} - жылу торабын бақылауға арналған шығыны, мың тг/жыл;

C_{nep} – жылу тасушины таратуға керекті электроэнергия бағасы, мың тг/жыл;

C_{trk} – бір қалыпта түзету, ретпен түзетулерге кететін шығындар, мың тг/жыл;

C_a – амортизациялық шығындар, мың тг/жыл;

C_{cou} – әлеуметтік салық шығыны, мың тг/жыл.

C_{oz} – қосалқы пайдаланулық шығындар, мың тг/жыл.

$$C_{pt}=0,05 (C_{kt} + C_{tc}) \text{ мың тг/жыл}, \quad (3.2)$$

Мұндағы C_{tc} – жылдық жылу жоғалудың нақты бағасы.

C_{kt} – отынға керекті шығындар, мың тг/жыл.

$$C_{kt}=\frac{\sum Q_{жыл}^{-1,2}}{29,4\cdot\eta}\cdot S_m \text{ мың тг/жыл}, \quad (3.3)$$

$$C_{kt}=\frac{1087\cdot1,2}{29,4\cdot0,6}\cdot20=1183 \text{ мың тең/жыл}$$

Мұндағы S_m – 1т үшін көмірдің құны 20 мың теңге;

$\sum Q_{жыл}$ – жылдық жылу жүктемесі 1087 МДж/жыл;

η – жылу электр орталығының пайдалы әсер коэффициенті.

Жылу желісінің жылдық жылу жоғалудың нақты бағасын төмендегі формула арқылы анықтап аламыз:

$$C_{m,c}=Z_m q h 10^{-6} l, \quad (3.4)$$

Мұндағы Z_m – жылтырудың бірлік бағасы, 28 мың.тг/ГДж;

q – оқшаулағыштан жылу жоғалу, Вт;

h – жылу жүйесінің жылдық жұмыс істеу сағаты, 8400 сағ/жыл;

l – участке ұзындығы, 11141 м.

$$C_{t,c}=28\cdot133,6\cdot8400\cdot10^{-6}\cdot11141=350081 \text{ мың тг/жыл}.$$

Жылу желілеріндегі жылу жоғалу құны:

$$C_{nm}=0,05\cdot(1183+350081)=17563,2 \text{ мың тг/жыл}.$$

Жылу тасымалдағышты таратуға қажетті энергия:

$$C_{nep}=D_{nep} \cdot h \cdot S_3, \quad (3.5)$$

$$C_{nep}=178,31\cdot8400\cdot16,05\cdot10^{-3}=24039 \text{ мың тг/жыл},$$

мұндағы h - сораптың бір жылдағы қызмет қылу уақыты, сағ/жыл;
 $D_{пер}$ - электр тогын пайдалану қуаты, кВт/сағ;
 $S'Э$ – электр энергия құны 16,05 тг/к.

$$D_{пер} = \frac{G_s \cdot H}{367 \cdot \eta}, \text{ кВт/сағ}, \quad (3.6)$$

$$D_{пер} = \frac{345,53 \cdot 177,83}{367 \cdot 0,75} = 223,2 \text{ кВт/сағ},$$

мұндағы H – жылу желідегі арын, м;

G_s – бір сағаттағы айналушы жылу тасымалдағыш, т/сағ;

η – сорғының ПЭК-і.

Жылу торобын бақылауға арналған шығыны:

$$C_{обс} = 0,04 \cdot K_{тех}, \text{ мың тг/жыл}, \quad (3.7)$$

$$C_{обс} = 0,04 \cdot 9554 = 382,16, \text{ мың тг/жыл},$$

мұндағы $K_{тех}$ – жылу желісінің сметалық құны, мың теңге.

Амортизациялық бөлулер:

$$C_a = \frac{K \cdot H_a}{100}, \text{ мың тг/жыл}, \quad (3.8)$$

$$C_a = \frac{9554 \cdot 5}{100} = 477,7 \text{ мың тг/жыл},$$

мұндағы H_a – жылдық амортизация көрсеткіші, 5 пайыз.

Ремтік және жалпы түзету жұмыстарына керекті шығыны:

$$C_{трк} = 0,25 \cdot C_a, \text{ мың тг/жыл}, \quad (3.9)$$

$$C_{трк} = 0,25 \cdot 477,7 = 119,425, \text{ мың тг/жыл}.$$

Жалпы пайдаланулық шығын:

$$C_{оэ} = 0,25 \cdot (C_{обс} + C_a + C_{трк}), \text{ мың тг/жыл}, \quad (3.10)$$

$$C_{оэ} = 0,25 \cdot (382,16 + 477,7 + 119,425) = 244,82 \text{ мың тг/жыл}.$$

Әлеуметтік салық шығыны

$$C_{\text{соц}} = 1535,677 \text{ мың тг/жыл.}$$

Жылу жеселілеріндегі жылдық пайдаланулық шығыны

$$\begin{aligned} C &= 1169,75 + 382,16 + 24039 + 119,425 + 477,7 + 1535,667 + 244,82 = \\ &= 27968,5 \text{ мың тг/жыл.} \end{aligned}$$

Жылу жеселілеріндегі келтірілген шығын анықталады:

$$\Pi = C + E_h \cdot K_t, \text{ мың тг/жыл,} \quad (3.11)$$

$$\Pi = 27968,5 + 0,15 \cdot 9365 = 29373,2 \text{ мың тг/жыл,}$$

мұндағы E_h – экономикалық салыстыру коэффициенті, 0,15 ке тең.
Табыстырылған коэффициенті анықталады:

$$P = \frac{(\Pi - C_c) \cdot \sum Q_{\text{жыл}}}{K}, \% \quad (3.12)$$

$$P = \frac{(28000 - 5080) \cdot 1087}{9365} = 2,6 \%,$$

мұндағы $\sum Q_{\text{жыл}}$ – жылдыту жүйесінің жылдық өнімділігі, ГДж/жыл;
 Π – жылдытудың бірлік бағасы, 28 мың теңге;
 C_c – өнімнің өзіндік құны, 5,08 мың теңге/ГДж;
 K – құрылышқа капиталды қаржыландыру, мың теңге.

ҚОРЫТЫНДЫ

Дипломдық жобаның мақсаты – Жаркент қаласының тұрғын үй кешенінің орталықтандырылған жылумен қамту жүйесін жүргізу болып табылған. ҚР ережелері мен нормаларын қатан түрде сақтап, Жылу трассасы экологиялық жағдайларға зиян келтирмей және тұрғынарға қолайлы жағдайы жасала отырып, жүргізілді.

Жылумен қамту жүйесі ашық, екіқұбырлы болып келеді. Тұрғын үй кешеніне барлығы 82,476 МВт жылу Аудандық қазандықтан 70-150°C температулалық көрсеткіштермен келеді. Есертелген гидравликалық есептерге сәйкес құбыр диаметрлері 125 мм-ден басталып, 450 мм-ге жетеді.

Жүргізілген жұмыстардың нәтижесінде:

- Жаркент қаласы және оның климаттық жағдайы туралы жалпы мағлұмат берілді;
- Тұрғын үй кешеніне есептелген жылу шығындары анықталды;
- Құбырлардың гидравликалық есебі үйлесімділікке сай жүргізіліп, есепті сұлбасы тұрғызылды;
- Жер рельефі анықталып, пьезометрлік график тұрғызылды;
- Желілік сорғыштар тандалды;
- Трассаның төсөлу жолы анықталып, монтаждық сұлбасы жасалды;
- Құрылыш – жинақтау жұмыстары жүргізіліп, құрылыштың бас жоспары жасалды;
- Жылу экономикасы бөлімінде жылу оқшаулағыш материалдарының анализі жасалды.

Корытындылай келе, Жаркент қаласының тұрғын үй кешенінің орталықтандырылған жылумен қамту жүйесі бар талаптарға сай жүзеге асты.

ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ

- 1 ҚР ҚН 2.04-01-2017 Құрылыштық климотология. Астана: ҚР ИжСМ Құрылыш істері комитеті, 2017. -916.
- 2 ҚР ЕЖ 4.02-104-2013 Жылу желілері. Астана ҚР Ұлттық экономика министрлігінің Құрылыш, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері және жер ресурстарын басқару комитеті, 2015. -1606.
- 3 Б 2-1 «Механизированные и ручные земляные работы».
- 4 Нурпеисова К.М. – Жылумен қамту: Оқулық. – Алматы: ЖШС РПБК «Дәуір», 2013. – 236 бет.
- 5 Жылу өндіргіш қондырғылар: оқу құралы / Б. Ә. Унаспеков; Қ. И. Сәтбаев атындағы Қаз. ұлт. техн. зерттеу үн-ті. - Алматы : ҚазҰТЗУ, 2018. - 188 б
- 6 Копко В.М. Теплоснабжение: курс лекций / М.: Изд-во АСВ: 2012 г. — 336 стр.
- 7 Темірбетон бұйымдарының технологиясы : оқулық / К. Ақмалайұлы; ҚР білім ж-е ғылым мин-гі; Сәтбаев үн-ті. –Алматы : Сәтбаев университеті, 2020. – 281 б.
- 8 Испытание строительных конструкций. Генрих Владимирович Авдейчиков. Москва, 2016.
- 9 Инженерлік желілер және жабдықтар. оқу құралы / Ә. Қ. Қадырбаев, Д. Ә. Қадырбаев, С. Орманов, ҚР білім ж-е ғылым мин-гі. – Алматы. Бастау, 2014. 442 б.
- 10 Устройство и расчёт тепловой изоляции централизованных систем теплоснабжения объектов коммунального и производственного назначения / Э. А. Лагерева, 2017 г. — 173 стр.
- 11 Жылу технологиясын және жылулық қондырғыларды өндірісте пайдалану: оқу құралы / А. М. Достиаров; ҚР ауыл шаруашылығы 30 мин-гі, С. Сейфуллин атындағы Қаз. агротехн. үн-ті. - Астана : С. Сейфуллин атындағы ҚазАТУ баспасы, 2015. - 254 б.
- 12 Жылуландыру негіздері және жылулық желілер [Текст] : оқу құралы / И. Б. Бақытжанов. - Алматы : Альманах , 2017. - 134 б
- 13 Инженерные системы и сети. учеб. пособие / Б. А. Унаспеков, Каз, нац. исслед техн. үн-т им. К. И. Сатпаева, - Алматы, Эверо, 2015, - 244 с.
- 14 Тұрғын үй құрылышының негіздері : оқулық / Э. Аллен, Т. Роб, А. Шрайер.-Хобокен : John Wiley and Sons Inc., 2017.-760 б
- 15 Құрылыш жылу физикасы [Текст] : оқу құралы / Б. Ә. Унаспеков; Қ. И. Сәтбаев атындағы Қаз. ұлт. техн. зерттеу үн-ті. - Алматы : ҚазҰТЗУ, 2018. - 123 б.
- 16 Источники производства теплоты: Д. Б. Вафин., 2014 г. — 242 стр.
- 17 Применение нетрадиционных источников в теплоснабжении: И.Н.Прокопеня, А. А. Матявин., 2016 г. — 152 стр.

18 Құрылымдың бүйімдары технологиясындағы жылу процестері мен кондырғылары : оқу күралы / С. С. Удербаев; КР білім ж-е ғылым мин-гі, Қорқыт Ата атындағы Қызылорда мем. ун-ті. - Алматы : б. ж., 2012. - 160 б.

19 Азаматтық ғимараттардың құрылыштық сәулеттік конструкциялары. оқулық / А. С. Турашев. – Алматы. Дәуір, 2012. – 176 б.

20 Жылуэнергетика терминдерінің түсіндірме сөздігі (қазақша-орысша, орысша-қазақша) [Текст] = Толковый словарь теплоэнергетических терминов (казахско-русский, русско-казахский словарь) / А. Б. Алияров [et al.]. - Алматы : Дәуір, 2014. - 410 б.

A Косымшасы

A.1 Кесте – Есепті су шынындары

K _B	Есепті жылу шынындары								Жылтырылатын мерзімде				Жылтырылатын мерзімде		Жылтырылатын мерзімде		
	Q _o	Q _v	Q _{hm}	Q _{hm_x}	Q _{hm_{xs}}	G _{o+h}	G _v	G _d	G _{lm}	G _{hmax}	G _{hms}	G _{hmaxs}	G _{d1s}	G _{d2s}	G _{d1k}	G _{d2k}	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	1,44	0,17	0,23	0,57	0,15	0,37	4,302	0,516	4,819	1,038	2,490	0,67	1,630	1,992	0,199	6,271	3,781
2	1,44	0,17	0,23	0,57	0,15	0,37	4,302	0,516	4,819	1,038	2,490	0,67	1,630	1,992	0,199	6,271	3,781
3	1,43	0,17	0,23	0,57	0,15	0,37	4,278	0,513	4,792	1,032	2,476	0,67	1,621	1,981	0,198	6,236	3,760
4	1,45	0,17	0,24	0,57	0,15	0,37	4,326	0,519	4,845	1,043	2,504	0,68	1,639	2,003	0,200	6,306	3,802
5	1,44	0,17	0,23	0,57	0,15	0,37	4,302	0,516	4,819	1,038	2,490	0,67	1,630	1,992	0,199	6,271	3,781
6	1,42	0,17	0,23	0,56	0,15	0,37	4,255	0,511	4,765	1,026	2,462	0,67	1,612	1,970	0,197	6,201	3,739
7	1,44	0,17	0,23	0,57	0,15	0,37	4,302	0,516	4,819	1,038	2,490	0,67	1,630	1,992	0,199	6,271	3,781
8	0,86	0,10	0,14	0,34	0,09	0,22	2,581	0,310	2,891	0,623	1,494	0,40	0,978	1,195	0,120	3,763	2,269
9	1,44	0,17	0,23	0,57	0,15	0,37	4,302	0,516	4,819	1,038	2,490	0,67	1,630	1,992	0,199	6,271	3,781
10	1,43	0,17	0,23	0,57	0,15	0,37	4,278	0,513	4,792	1,032	2,476	0,67	1,621	1,981	0,198	6,236	3,760
11	1,41	0,17	0,23	0,56	0,15	0,36	4,231	0,508	4,738	1,020	2,449	0,66	1,603	1,959	0,196	6,167	3,718
12	1,47	0,17	0,24	0,58	0,16	0,38	4,398	0,528	4,926	1,061	2,545	0,69	1,666	2,036	0,204	6,411	3,865
13	1,44	0,17	0,23	0,57	0,15	0,37	4,302	0,516	4,819	1,038	2,490	0,67	1,630	1,992	0,199	6,271	3,781
14	1,43	0,17	0,23	0,57	0,15	0,37	4,278	0,513	4,792	1,032	2,476	0,67	1,621	1,981	0,198	6,236	3,760
15	1,44	0,17	0,23	0,57	0,15	0,37	4,302	0,516	4,819	1,038	2,490	0,67	1,630	1,992	0,199	6,271	3,781
16	0,85	0,10	0,14	0,34	0,09	0,22	2,558	0,307	2,864	0,617	1,480	0,40	0,969	1,184	0,118	3,728	2,248
17	1,45	0,17	0,24	0,57	0,15	0,37	4,326	0,519	4,845	1,043	2,504	0,68	1,639	2,003	0,200	6,306	3,802

А қосымшаының жалгасы

A.1 Кестесінің жалгасы

K _B	Есепті жылу шығындары					Жылтырылатын мерзімде					Жылтырылатын мерзімде			Жылтырылатын мерзімде			
	Q _o	Q _v	Q _{hm}	Q _{hm,x}	Q _{hm,xs}	G _{o+h}	G _v	G _d	G _{hm}	G _{hm}	G _{hm}	G _{dm,s}	G _{ds}	G _{dl,k}	G _{dl2,k}		
18	1,45	0,17	0,24	0,58	0,16	0,38	4,33	0,52	4,85	1,04	2,50	0,68	1,64	2,00	0,20	6,31	3,80
19	1,46	0,17	0,24	0,58	0,16	0,38	4,35	0,52	4,87	1,05	2,52	0,69	1,65	2,01	0,20	6,34	3,82
20	1,43	0,17	0,24	0,57	0,15	0,37	4,25	0,51	4,77	1,03	2,46	0,67	1,61	1,97	0,20	6,20	3,74
21	1,44	0,17	0,24	0,57	0,16	0,38	4,30	0,52	4,82	1,04	2,49	0,68	1,63	1,99	0,20	6,27	3,78
22	1,44	0,17	0,24	0,57	0,16	0,38	4,30	0,52	4,82	1,04	2,49	0,68	1,63	1,99	0,20	6,27	3,78
23	1,43	0,17	0,24	0,57	0,15	0,37	4,25	0,51	4,77	1,03	2,46	0,67	1,61	1,97	0,20	6,20	3,74
24	0,88	0,11	0,15	0,35	0,10	0,23	2,63	0,32	2,94	0,63	1,52	0,42	1,00	1,22	0,12	3,83	2,31
25	1,43	0,17	0,24	0,57	0,16	0,37	4,28	0,51	4,79	1,03	2,48	0,68	1,62	1,98	0,20	6,24	3,76
26	1,42	0,17	0,24	0,56	0,15	0,37	4,23	0,51	4,74	1,02	2,45	0,67	1,60	1,96	0,20	6,17	3,72
27	1,44	0,17	0,24	0,57	0,16	0,38	4,30	0,52	4,82	1,04	2,49	0,68	1,63	1,99	0,20	6,27	3,78
28	1,42	0,17	0,24	0,56	0,15	0,37	4,23	0,51	4,74	1,02	2,45	0,67	1,60	1,96	0,20	6,17	3,72
29	1,42	0,17	0,24	0,56	0,15	0,37	4,23	0,51	4,74	1,02	2,45	0,67	1,60	1,96	0,20	6,17	3,72
30	1,45	0,17	0,24	0,58	0,16	0,38	4,33	0,52	4,85	1,04	2,50	0,68	1,64	2,00	0,20	6,31	3,80
31	1,43	0,17	0,24	0,57	0,15	0,37	4,25	0,51	4,40	1,03	2,46	0,67	1,61	2,23	0,22	6,03	3,24
32	0,87	0,10	0,14	0,34	0,09	0,23	2,58	0,31	2,89	0,62	1,49	0,41	0,98	1,20	0,12	3,76	2,27
33	1,43	0,17	0,24	0,57	0,15	0,37	4,25	0,51	4,77	1,03	2,46	0,67	1,61	1,97	0,20	6,20	3,74
34	1,44	0,17	0,24	0,57	0,16	0,38	4,30	0,52	4,82	1,04	2,49	0,68	1,63	1,99	0,20	6,27	3,78
35	1,43	0,17	0,24	0,57	0,16	0,37	4,28	0,51	4,79	1,03	2,48	0,68	1,62	1,98	0,20	6,24	3,76
36	1,43	0,17	0,24	0,57	0,16	0,37	4,28	0,51	4,79	1,03	2,48	0,68	1,62	1,98	0,20	6,24	3,76

Ақыныңынан жазылғасы

A.1 Кесмесінің жалғасы

А.2 Кесе - Бас магистральдын гидравликалық есеби (жылтырылатын мерзімде)

	Gd, kr/c	Gd, τ/caf	L, M	α	d*S	dy MM	v M/c	R Πa/M	ΔP, Πa	ΔP κΠa	ΣΔPκΠa	ΣH
ЖЭО-- 1	214,011	770,440	500	Π	0,7	478*7	450	1,2	37	31450	31,45	31,45
1--2	145,774	524,786	1335	C	0,2	426*7	400	1,10	31,00	49662	49,662	81,112
2--3	73,136	263,290	1545	C	0,2	377*9	350	0,70	16,00	29664	29,664	110,776

A.2 Кестесінің жалғасы

3--4	63,499	228,596	392	C	0,2	325*8	300	1,00	26,00	12230,4	12,230	123,006	12,539
4--5	53,888	193,997	372	C	0,2	273*8	250	1,00	53,00	23659,2	23,659	146,666	14,951
5--6	44,358	159,689	365	C	0,2	273*8	250	0,80	36,00	15768	15,768	162,434	16,558
6--7	34,587	124,513	362	C	0,2	273*8	250	0,80	21,00	9122,4	9,122	171,556	17,488
7--8	24,950	89,820	370	C	0,2	219*7	200	0,80	37,00	16428	16,428	187,984	19,162
8--9	15,393	55,415	382	C	0,2	159*4,5	150	0,90	70,00	32088	32,088	220,072	22,433
9--10	5,756	20,722	308	C	0,2	133*4	125	0,48	25,00	9240	9,240	229,312	23,375
			5931										149,273

A.3 Кесте – Тармактың гидравликалық есеби (жылтырылатын мерзімде)

ЖЭО-	Gd, кг/с	Gd, т/сағ	L, м	α	d*S	dy мм	v м/с	R Па/м	P, Па	ΔP кПа	ΣΔРкПа	ΣН
1	214,01	770,44	500,00	Π	0,90	478*7	450,0	1,20	37,00	35150,00	35,15	35,15
1--2	145,77	524,79	1335,00	C	0,30	426*7	400,0	1,10	31,00	53800,50	53,80	88,95
2-12	72,64	261,50	213,00	C	0,30	377*9	350,0	0,70	16,00	4430,40	4,43	93,38
12--13	63,00	226,80	389,00	C	0,30	325*8	300,0	1,00	26,00	13148,20	13,15	106,53
13--14	53,42	192,30	374,00	C	0,30	273*8	250,0	0,74	51,00	24796,20	24,80	131,33
14--15	43,73	157,41	366,00	C	0,30	273*8	250,0	3,00	36,00	17128,80	17,13	148,45
15--16	34,22	123,20	368,00	C	0,30	219*7	200,0	1,10	64,00	30617,60	30,62	179,07
16--17	24,67	88,80	369,00	C	0,30	219*7	200,0	0,78	37,00	17748,90	17,75	196,82
17--18	15,00	54,01	381,00	C	0,30	194*6	175,0	0,60	25,00	12382,50	12,38	209,20
18--19	5,84	21,01	299,00	C	0,30	159*4,5	150,0	0,34	10,00	3887,00	3,89	213,09
			4594,00									142,91

А.4 Кесте – Тармактын гидравликалық есебі (жылдызылатын мерзімде)

Уйлеспешілк = 5,1

А.5 Кесте - Бас магистральдын гидравликалық есеби (жылтырылмайтын мерзімде)

A.5 Кесмесінің жалғасы

A.6 Кесте – Тармақтың гидравликалық есебі (жылдытылмайтын мерзімде)

А.7 Кесте – Тармактың гидравликалық есебі (жылтырылмайтын мерзімде)

Б Қосымшасы

Б.1 Кесте – Құрылыш жинақтау жұмыстарының тізімдемесі

Атаулары	Жұмыс көлемі	
	өлшем бірлігі	саны
Жол қабатын өндөу	m^2	9579
Траншея мен қазан шұнқырларды өндөу жұмыстары а) қалпына қайта келтіру б) сыртқа шығарып тастау	m^3	22982,1 24016,3
Траншеямен қазан шұнқырдың астыңғы бөлгін ретке келтіру	m^3	297,1
Траншеямен қазан шұнқырдың астыңғы бөлміне құм жабынын төсеу	m^3	297,1
Уақытша өткел құралдарын орнату	m^2	108
Құбырларды звенога жинау 30 м бойынша, диаметр 500 мм	m	1545
Құбырды дәнекерлеу, диаметрі 350 мм	түйін	98
Құбыр төсөлетін жұмыстары, диаметрі 350 мм	m	1545
Жылжымай тұратын щитті тіреулерді құрастыру, диаметр 600 мм	дана	4
Траншеялардағы түйінтерді 30 м бойынша дәнекерлеу, диаметр 500 мм	түйін	20
Төзімділік сынақтан өткеру, диаметр 350 мм	m	1545
Тығыздығы бойынша сынақтан өткеру	m	1545
Жылу оқшаулағыш, диаметр 600 мм	m	1545
Траншеяны жауып қою		
Траншеяларды таптау	m^3	22982,1
Құбырларды жуу және шаю, диаметр 500 мм	m	1545
Жол бетін ретке келтіру	m^2	9579

Б Косымшасының жалғасы

Б.2 Кесте – Енбек шығындары мен жалакылық төлемдер калькуляциясы

Атауы	Жұмыс көлемі өлш.бір.	БНЖБ саны	Звено және көлік күрамы		Енбек сыйымдылы ғы	Шығындар уақыт, көлік/сағ	багасы, мың тенге
			адам	дана			
Жол кабатын өндөу	100 м ²	9579	Б20-2- 18	Тракторшы, 5 раз	1 Д3-27	0,015 27,34	0,13 237
Граншеемен котловандарды өндөу жұмыстары а) кайта калына б) сыртка шыгару	100 м ³	297,1	Б2-1-11	Машинист, 6 раз	1 Көмекші ,5 раз	0,26 Hyundai R320NLC-7	1,5 90,7
Граншеемен котловандарды өндөу жұмыстары а) кайта калына б) сыртка шыгару	м ³	96,6	Б2-1-47	Жерказу шы, 2 раз	1 0,22	21,25 1,8 6	1,26 173,8 1,26 121,75

Б.2 кестенің жалғасы

Б.2 кестенің жалғасы

Атауы	Жұмыс көлемі	БНЖБ	Звено және көлік құрамы		Еңбек сыйымдылығы	Шығындар
			адам	дана		
Траншеямен	котлованның түпкі болігіне құм жабынын тесеу	M ³	116	B2-1-33	Машинист, 6 раз	0,24
Уакытша откел куралдарын орнату		M ²	108	B9-2-34	Болат және темірбетон құрылымда рыхнын құрауышы, 2 раз	0,05
Диаметр 350 мм	кубырларды звеноға жинау 30 м бойынша	M	1545	B 9-2-1	Сыртқы күбір жепперінің күр-сы, 5, 3раз	0,01

Б Көсөмшиасының жалғасы

Б.2 кестенің жалғасы

Атауы	Жұмыс көлемі саны	БНЖБ	Звено және көлік күрамы		Енбек сыйымдылы ғы	Шығындар
			адам	дана		
Диаметрі 500ММ құбырларды дәнеркерлеу 30 м бойынша	өлш.бір. туйн	116	Б22-2-2	Дәнеркерле үші 4,5,6 раз	0,05 бірдікі	уакыт, адам/сағ бірдікі
Диаметрі 350ММ құбырдың төсөлу жұмыстары	M	1545	Б9-2-1	Сыртқы құбыр желдерінің күра-сы, 5,4раз	0,03 жалпы	уакыт, көлік/сағ жалпы
Жылжымайтын шитті треулерді курастыру диаметр 600ММ	дана	6	Б9-2-18	Сыртқы құбыр желдерінің күра-сы, 5,3раз	0,43 бірдікі	багасы, мың тенге жалпы

Б.2 кесстенің жалғасы

Б.Косымшилдың жалғасы

Атауы	Жұмыс көлемі	Звено және көлік күрамы	Енбек		Шығындар
			сыйымдылы	ғы	
Атапад	саны	дана	уакыт, бірдікі	жалпы	бірдікі
БНЖБ	адам	бірдікі	бірдікі	жалпы	жалпы
Диаметрі 500ММ құбырларды түйіндерді дәнекерлеу	түйін 58	Б22-2- 10	Дәнеркерле үші 4,5,6 раз	0,063	3,654
Диаметрі 600ММ құбырларды төзімдіктен сынектан откізу	түйін 1545	Б9-2-9	Сыртқы құбыр желілерінің	0,025	7,35
Диаметрі 350ММ құбырларды тыныздыктан сынектан откізу	түйін 1545	Б9- 2-9	Сыртқы құбыр. жел. қура-шы, 5,4, 3р	0,014	4,116

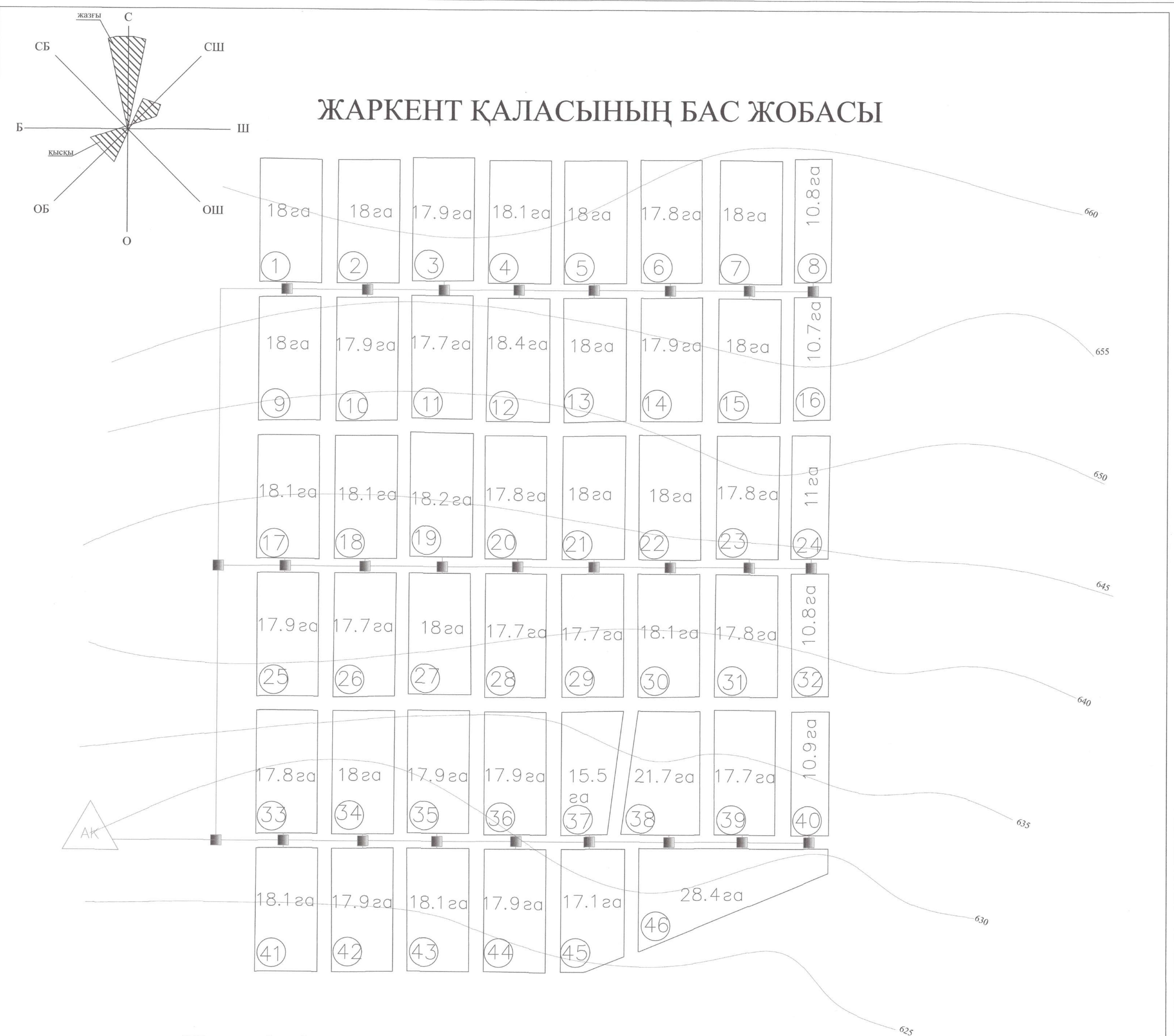
Б Косымшиасының жалғасы

Б.2 көстенің жалғасы

Атауы	Жұмыс көлемі өлш.бір.	БНЖБ саны	Звено және көлік күрамы адам маман, разряд	Енбек сыйымдылығы		Шынындар	
				дана көлік маркасы	уакыт, адам/сағ бірдікі	уакыт, адам/сағ бірдікі	бірдікі жалпы
Жылу оқшаулағыш диаметр 350мм	M 1545		Күбір окшаулауш бы, 4,3		0,04	11,76	0,32
Траншеяларды жабу	100 м ³ 51,91	B2-1-33	Машинист, браз	1 Д9R	1 0,24	12,45	0,25
Траншеяларды таптау		B2-1-34	Машинист, 5раз	ДУ -12Б 1	0,6	31,14	1,7
Күбірларды жуып- шашоу	M 1545	B9-2-9	Сыртқы күбір желдерінің кура-шы, 4,3,2раз		0,014	4,116	0,8

Б. КОСЫМШАСЫНЫҢ ЖАЛГАСЫ

Б.2 кестенің жалғасы

Шартты белгілер

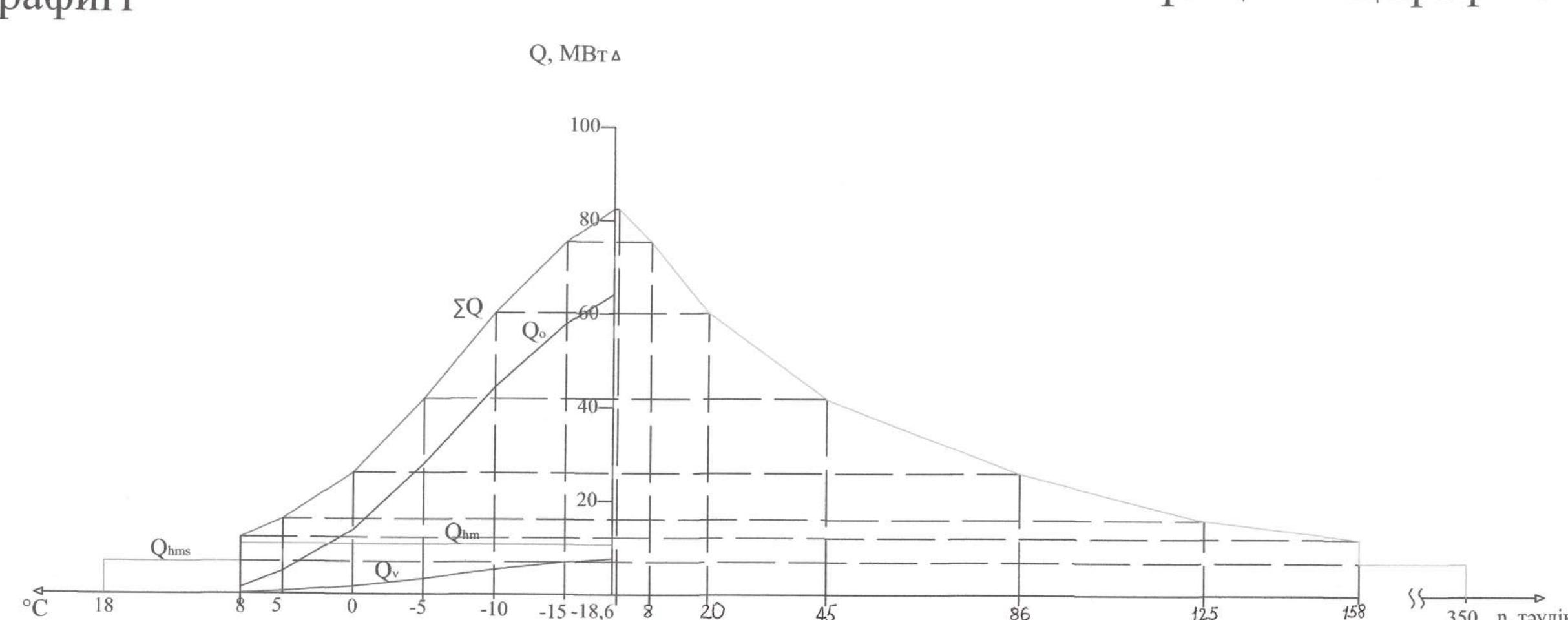
- (1) - квартал номері
- ауданы, га.
- жылу камералары
- жылу желілері
- түрғын үйлер ауданы

Жылу ағындарының сыртқы ауа температурасына байланысты тәуелділік графигі

Ескерту:

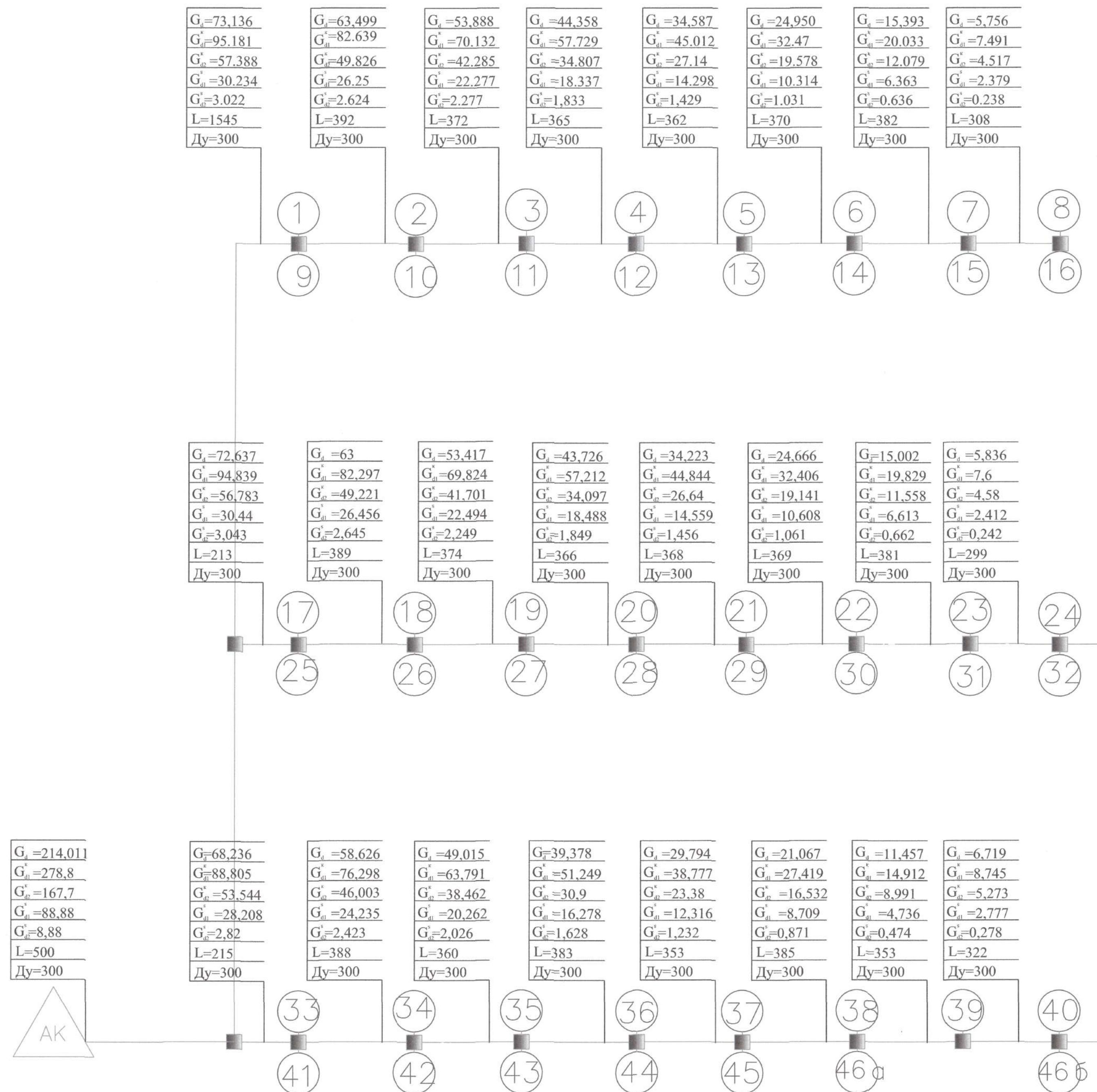
- Жобаланған қаланың жалпы ауданы, $F=800,8\text{га}$
- Тұрғындар саны, $m=32032$ адам
- Жылдызуға жалпы есепті жылу ағыны $Q=82,476 \text{ МВт}$

Сыртқы ауа температурасының қайталаңғыштық көрсеткіштерімен ұзақтылық графигі

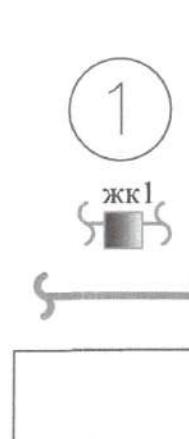

ҚазҰТЗУ.5B075200.36-03.2022.ДЖ									
Жаркент қаласындағы орталықтандырылған жиілүмен қамту желілерін кайта күру									
олп.	текте	бет	дек.	код	күні	жоба	номер	жоба	номер
Кафедра мен.	Алымова К.К.	Хофитин А.Н.	Марахметов М.М.	Жегескин	Марахметов М.М.	Кенесши	Марахметов М.М.	Ормандаран	Курманова А.А.
Нормбадал.	06.05	06.05	06.05	06.05	06.05	06.05	06.05	06.05	06.05
Жаркент қаласындағы орталықтандырылған жиілүмен қамту желілерін кайта күру	0	1	5	Күріліс баз жоспары	С ж/е Қинституты				
				Масштаб 1:10000	ИЖ ж/е Ж кафедрасы				
					ИСиС-18-1к				

ЖЫЛУ ЖЕЛЛЕРІНІҢ ҚАЙТА ЕСЕПТІ СҮЛБАЛАРЫ

Шартты белгілер

- квартал номері
- ауданы, га.
- жылу камералары
- жылу желелері
- түрғын үйлер ауданы

- есепті су шығыны, кг/с
- ашық жылумен қамтуда беретін құбырдың су шығыны, кг/с
- жылумен қамтуда беретін құбырдың су шығыны, кг/с
- жылумен қамтуда беретін құбырдың су шығыны, кг/с
- құбыр ұзындығы, м
- құбырдың шартты диаметрі, мм

ҚазҰТЗУ.5В075200.36-03.2022.ДЖ			
Жаркент қаласындағы оргалықтандырылған жылумен қамту жылелерін қайта күрү			
олш	код №	бет	док. №
Кафедра мен.	Алымова К.К.	06.05	
Норматив.	Хойинов А.Н.	06.05	
Жетекші	Мирзаханов М.М.	06.05	
Көзесін	Мирзаханов М.М.	06.05	
Орнадаган	Курманова А.А.	06.05	
Күрьылсы бас жоспары		С ж/е Қинституты ИЖ ж/е Ж кафедрасы ИСиС-18-1к	
Масштаб 1:10000			

ЖЫЛУ ЖЕЛІСІНІҢ ПЪЕЗОМЕТРЛК ГРАФИГІ

Жылу желісі	жк2	жк12	жк13	жк14	жк15	жк16	жк17	жк18	жк19
Участок ұзындығы	L=213	L=389	L=374	L=366	L=368	L=369	L=381	L=299	
Геодезиялық белгісі									
Жылтылатын мерзімдегі беретін құбыр арыны	20,9	156,2	627	20,9	156,2	642,5	20,9	156,2	642,9
Жылтылатын мерзімдегі қайтатын құбыр арыны									
Жылтылмайтын мерзімдегі беретін құбыр арыны	20,9	156,2		20,9	156,2		20,9	156,2	

Жылу желісі	Жылу желісі	жк2	жк12	жк13	жк14	жк15	жк16
	Участок ұзындығы	L=213		L=389	L=374	L=366	L=368
	Геодезиялық белгісі		627		642,5		
	Жылтылатын мерзімдегі беретін құбыр арыны		156,2		156,2	642,9	
	Жылтылатын мерзімдегі қайтатын құбыр арыны	20,9			20,9	156,2	
	Жылтылмайтын мерзімдегі беретін құбыр арыны					156,2	642,7
Жылу желісі	жк1	жк20	жк21	жк22	жк23	жк24	жк25
Участок ұзындығы	L=215	L=388	L=360	L=383	L=353	L=385	L=353
Геодезиялық белгісі							L=322
Жылтылатын мерзімдегі беретін құбыр арыны							
Жылтылатын мерзімдегі қайтатын құбыр арыны							
Жылтылмайтын мерзімдегі беретін құбыр арыны							

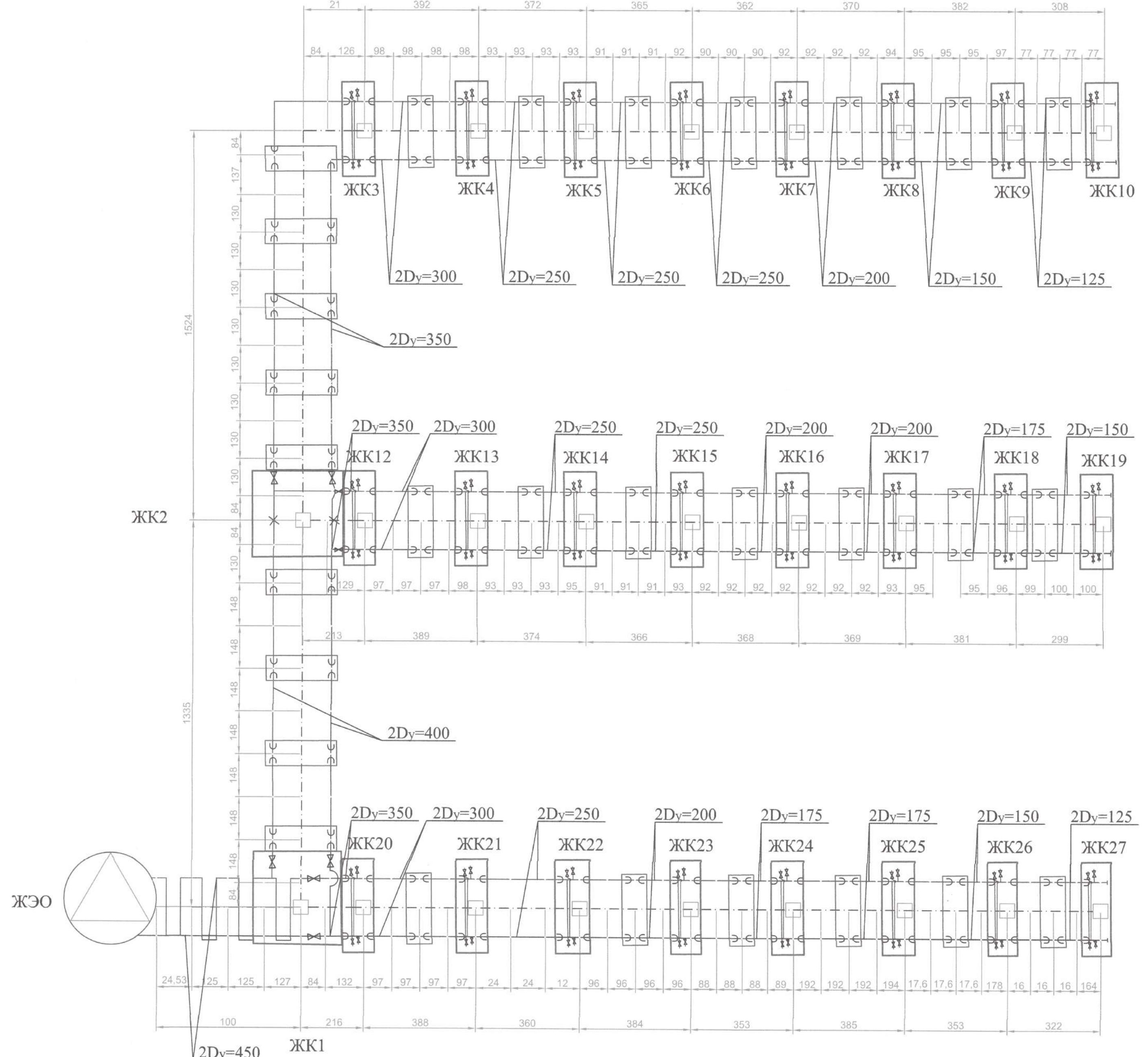
Шартты белгілер

Нжэо	Жылу көзінің арыны
Нтол	Жылу желісінің толық арыны
Нст	Жылу желісінің статикалық арыны
Нжс	Желілік сорғыш арыны
Нтс	Толтырғыш сорғыш арыны
ΔНр	Жылу желісінің жайғасқан арыны
	Жер бетінің белгісі
	Аудандық қазандық
	Бас магистральдің құбыры
	Тарамдардың құбыры
жк2	Жылу камерасы
-555.00-	Жер бедерінің геодезиялық белгісі
	Бас магистральдің арын сзығы

Фимарат биіктігінің деңгейі

							ҚазҰТЗУ.5B075200.36-03.2022.ДЖ		
							Жаркент қаласындағы орталықтандырылған жылумен қамту желілерін қайта құру		
өлш.	код №	бет	док. №	коды	күні	Жылу желісінің пьезометрлік графигі	Стадия	Бет	Беттер
Кафедра мен.	Алимова К.К.	1	05.05.2023				0	3	
Нормбакыл.	Хойшиев А.Н.	2	06.05						
Жетекші	Мырзахметов М.М.	3	06.05						
Кеңесші	Мырзахметов М.М.	4	06.05						
Орындаған	Курманова А.А.	5	06.05						
						Күріліс бас жоспары	С ж/е Қ институты ИЖ ж/е Ж кафедрасы ИСиС-18-1к		

ЖЫЛУ ЖЕЛІЛЕРІНІҢ МОНТАЖДЫҚ СҰЛБАСЫ

Шартты белгілер

	АК	Аудандық қазандық
— — —		Беретін құбыр
— — —		Қайтатын құбыр
жк1		Жылу камерасы
		П тәрізді теңелткіш
		Жылжымайтын шиттік тіреу
2Dy=600		Шартты диаметр
—♦—		Ісырма
		Кұбыр диаметрінің өзгеруі
		Аралық жылу камерасы
		Сальникті теңелткіш
		Жылу желісінің жалғасы
КБ-114°		Кұбыр бұрылышы

СПЕЦИФИКАЦИЯ

№	Аталуы	Шартты диаметрі	Өлшем бірлігі	Саны	Салмағы, кг		МемСТ
					біреудікі	барлығы	
1	Жылуоқшаланған болат құбырлар (ППУ)	600мм	пог.м	1000	143,06	143060	30732-2020
		500мм	-	7124	121,04	862289,6	
		400мм	-	4956	97,04	480930,2	
		300мм	-	4832	74,16	358341,1	
		200мм	-	626	43,95	27512,7	
2	Жылжымайтын шиттік тіреу	600мм	дана	6	121	726	30732-2006
		500мм	-	20	107	2140	
		400мм	-	14	73,9	1034,6	
		300мм	-	10	35,6	356	
		200мм	-	4	23,7	94,8	
3	Жылжымайтын мандайшалы тіреу	500мм	дана	44	69,7	3066,8	30732-2006
		400мм	-	24	60	1440	
		300мм	-	36	24,2	871,2	
		200мм	-	6	15	90	
4	П-тәрізді тенелткіштер	700мм	дана	3			
5	Сальникті тенелткіштер (бір жакты)	500мм	дана	10	333	3330	32935-2014
		400мм	-	10	212	2120	
		300мм	-	8	158	1264	
		200мм	-	4	49,9	199,6	
6	Сальникті тенелткіштер (екі жакты)	500мм	дана	26	651	16926	32935-2014
		400мм	-	14	406	5684	
		300мм	-	24	305	7320	
		200мм	-	2	177	354	
7	Ысырма	500мм	дана	18			30чбор
		400мм	-	14			
		300мм	-	12			
		200мм	-	4			
8	Жылу камералары (түйінді)		дана	23	3200	73600	4,0x4,0x4,0м
9	Аралық жылу камералар		дана	34	2100	71400	1,8x1,8x2,0м

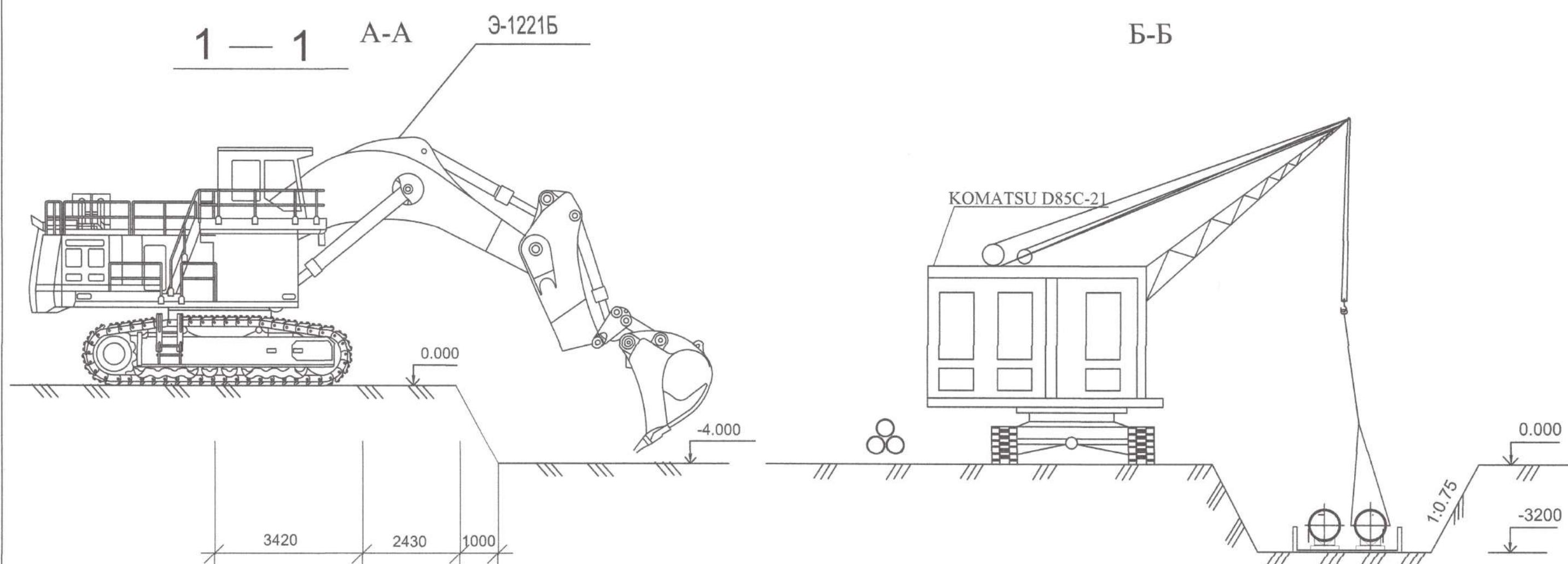
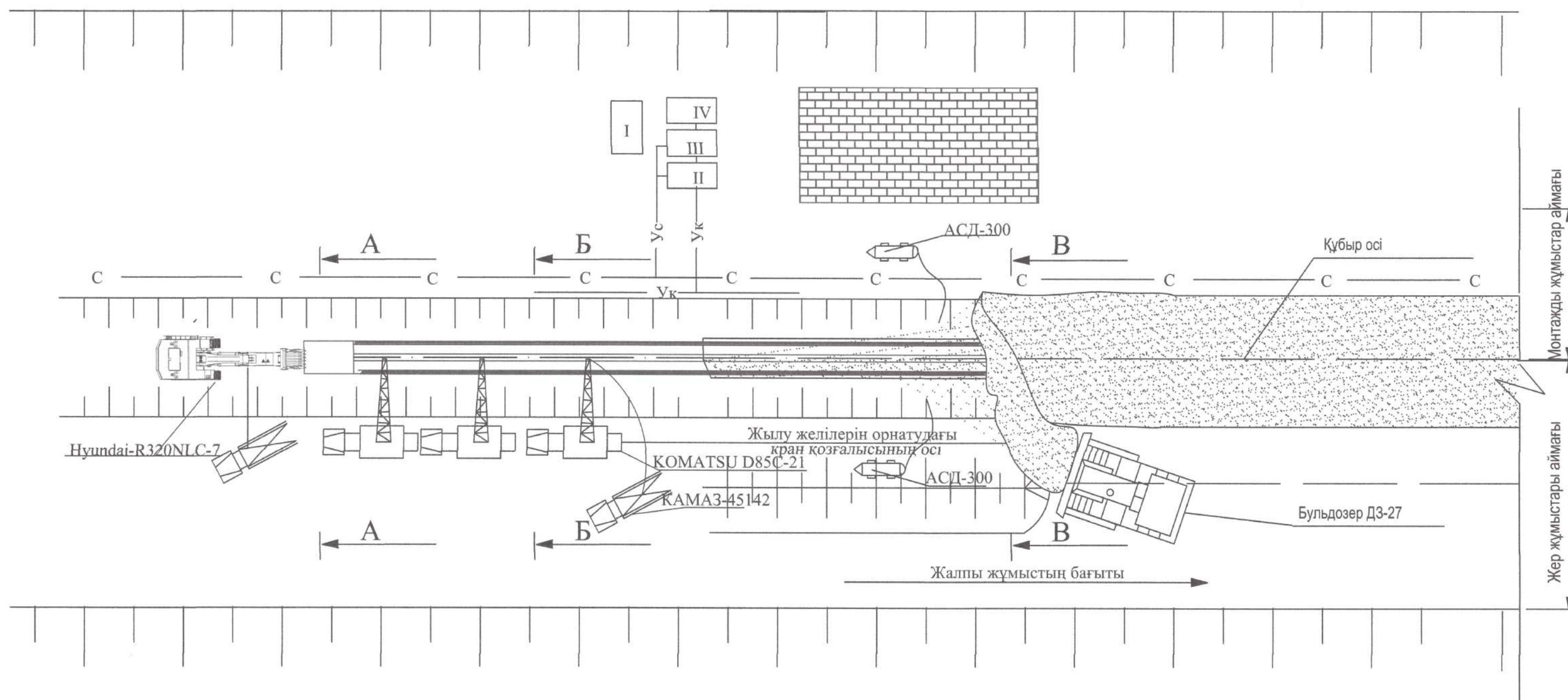
КазҰТЗУ.5B075200.36-03.2022.ЛЖ

Жаркент қаласындағы орталықтандырылған жылумен қамту желілерін қайта куру

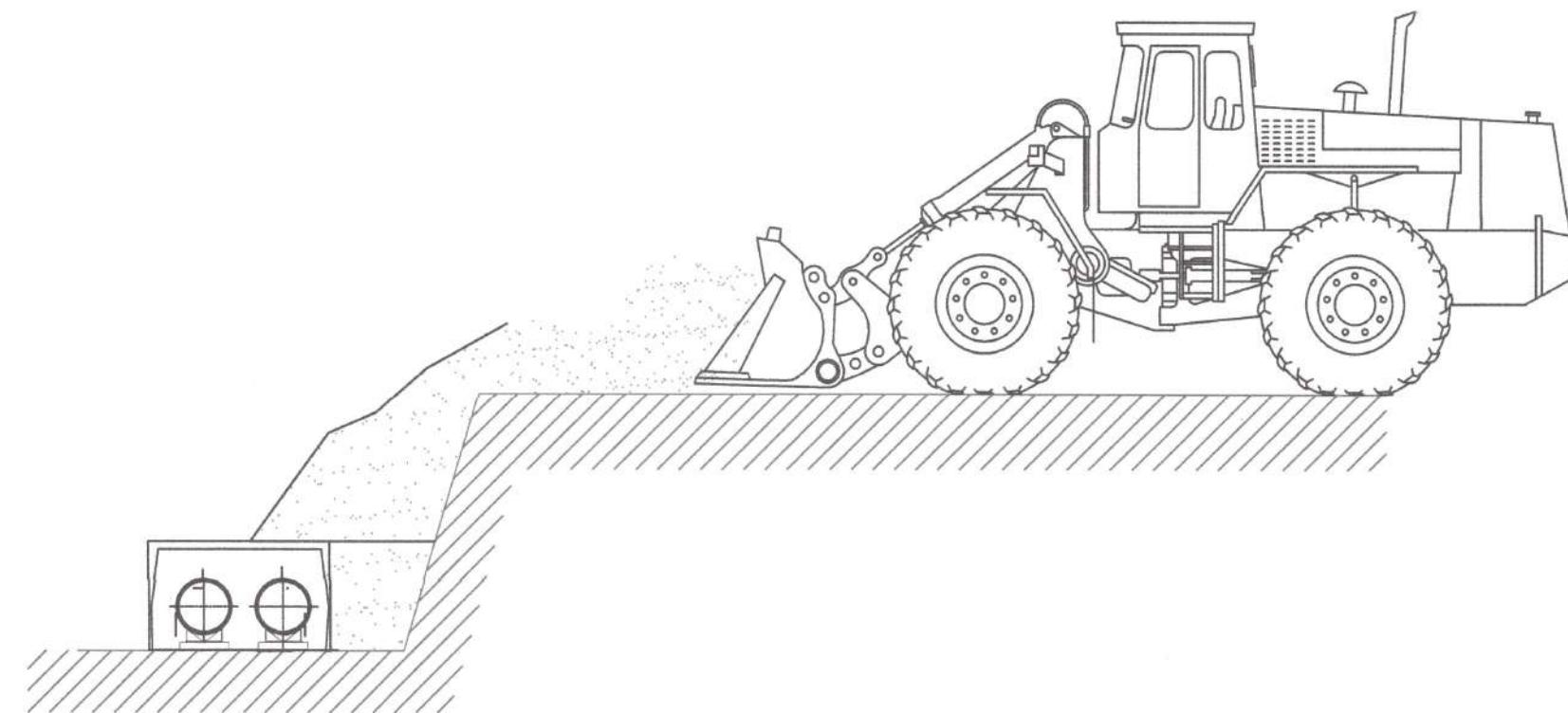
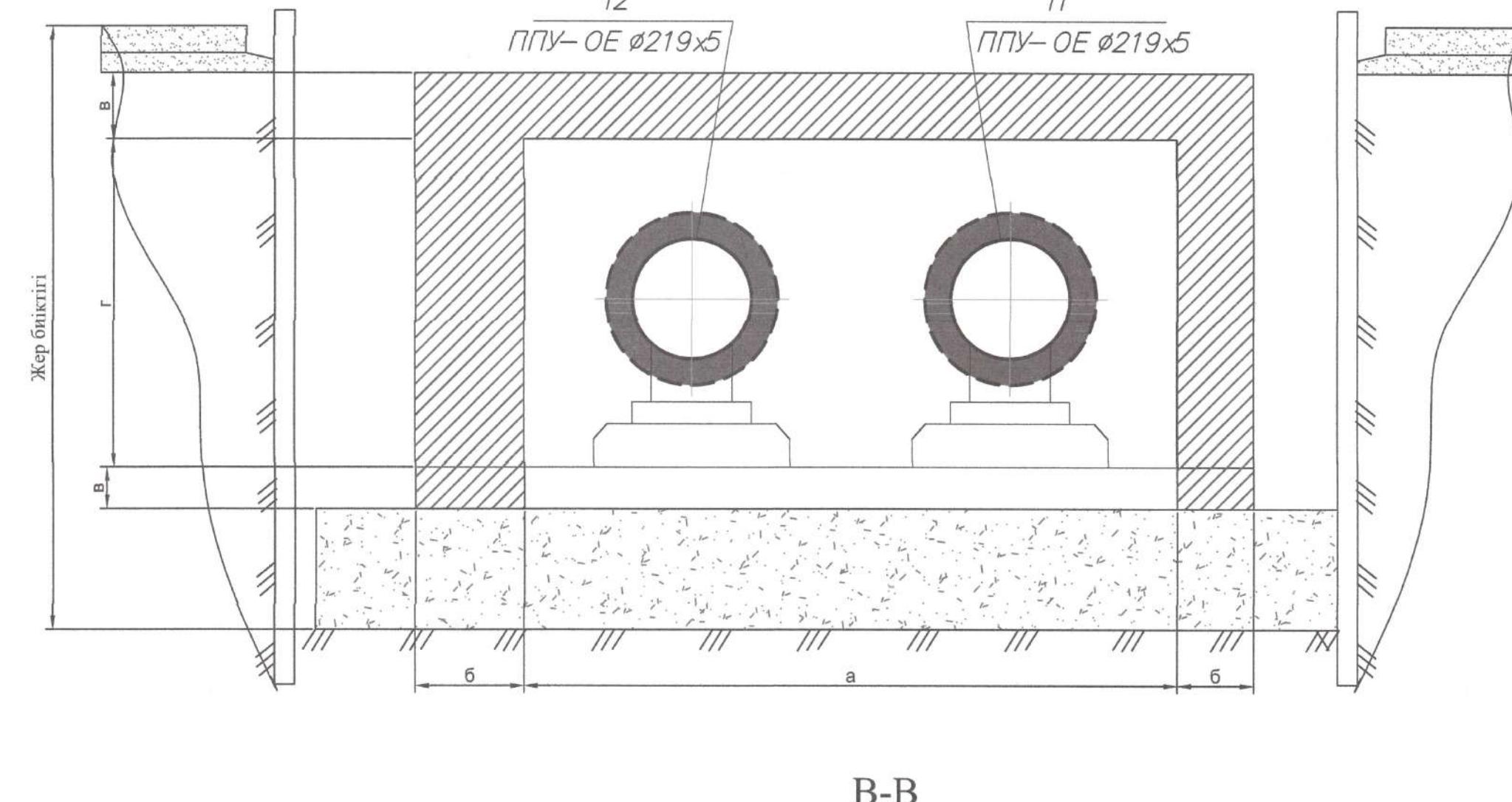
елш.	код №	бет	док. №	көлік	куні	Жылу желілерінің монтаждық сұлбасы	Стадия	Бет	Беттер
Кафедра мен.	Алимова К.К.	06.05					O	4	
Нормбакыл.	Хойшиев А.Н.	06.05							
Жетекші	Мырзахметов М.М.	06.05				Курылым бас жоспары			
Кеңесші	Мырзахметов М.М.	06.05				Масштаб 1:10000			
Орындаған	Курманова А.А.	06.05					С ж/е Қ институты		
							ИЖ ж/е Ж кафедрасы		
							ИСиС-18-1к		

ҚҰРЫЛЫС БАС ЖОСПАРЫ

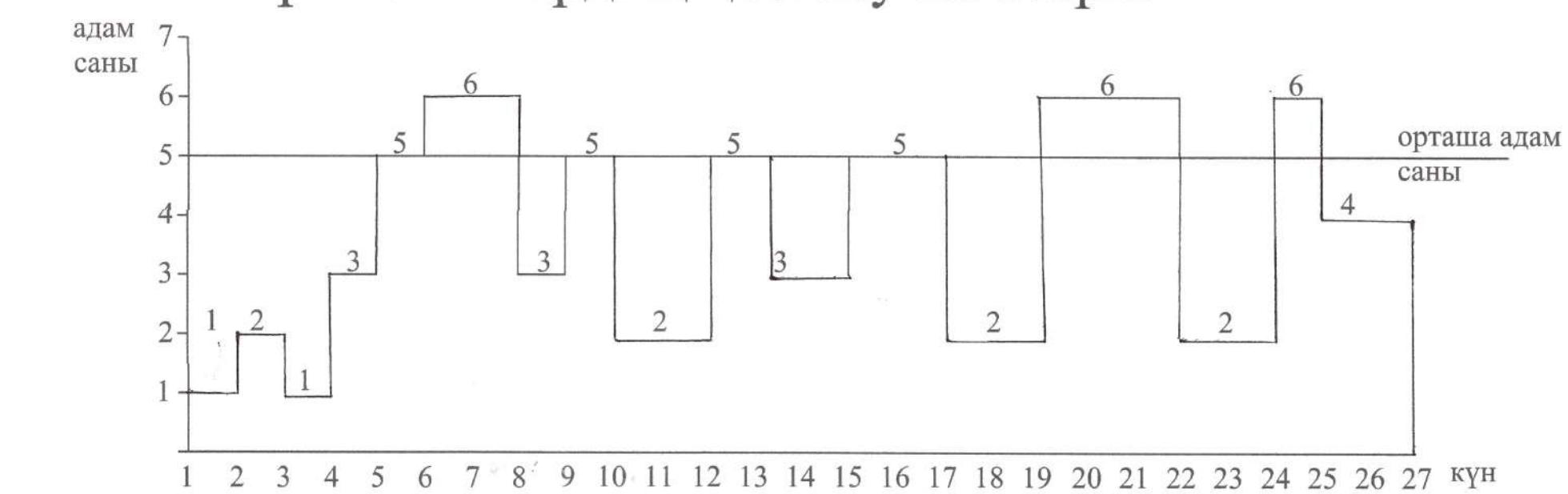
Күбырлардың жер асытмен каналды төсөлу әдісі

Күнтізбелік жоспар

Жұмысшылардың қозғалу жоспары

Шартты белгілер

I	Уақытша ғимараттар
	Уақытша қойма аланда
	Уақытша қоршаулар
— УС —	Уақытша сүкұбыры
— УК —	Уақытша канализация
— С —	Сүкұбыры

Негізгі машиналар мен механизмдердің ведомосы

Аттары	Маркасы	Саны	Ескерту
Экскаватор	Hyundai-R320NLC-7	1	Орды казу
Бульдозер	ДЗ-27	1	Орды-кому
Автокран	KOMATSU D85C-21	3	Құбырларды тусіру,
Құбыр тасымалдаш	ТВ-6	1	Құбырларды әкелу
Автосамосвал	КАМАЗ-45142	2	Құбырларды әкету
Дәнекерлеу агрегаты	АСД-300	2	Құбырларды дәнекерлеу
Жалғайтын каток	Л-263	1	Топыратының издау